

Hiiburu Awura Ṣwolε

*Wurubuaare Mɔ-Bi Mɔ Gi Don Wurubuaare
Dɔ Isi Cɔɔ*

¹ Dedaa mɔ i bo no i bo no mɔ, Wurubuaare kya baa tɔngɛ sa aye-naanaana. Ḍ naa de mɔ-ikalan atɔgɛbo mɔ so, ne o yɛgɛ mɛ kyu ikpa kpei-kpei so tɔngɛ sa mɔmɔ.

² Nkε laalaaloge ndɛ dɔ bere mɔ, Wurubuaare gi san naa daa de mɔ-bi mɔ so tɔngɛ sa aye. Kyu naa de mɔ-bi mɔ so ne o lɛɛ soso de gesɛ de ilaa kamaase ibono i bo no mɔ, ne mɔ ne Wurubuaare gi lɛɛ yɛɛ ilaa kamaase i' wɔra mɔ-lesɛ.

³ Mɔ-re Wurubuaare mɛ gyɛ daa gidebi kolon; ne mɔ ne n kya lɛɛ Wurubuaare nyisigyi gewi nyiile. Mɔ-gigyεbi ɔlon bele dɔ ne o kpe o de o kya kere ilaa kamaase so. Mɔ ne n kpaare anyamese ilaa nyenyen fue sa mɔmɔ. Ḍ wɔra genen ta mɔ, o kpe o te Wurubuaare ɔbono o gyɛ Gitɔbelɛ mɔ ase, o kya gyi gewura soso nno.

⁴ Imɔso Wurubuaare mɔ-bi mɔ gi baa don Wurubuaare dɔ isi cɔɔ gbaa bun. Genen kee ne ginyen gibono Wurubuaare gi sa mɔ mɔ gi don Wurubuaare dɔ isi cɔɔ mɔ-lesɛ.

⁵ Ane ne Wurubuaare gi ti tɔge sa yɛɛ,
“Fo ne n gyɛ me-bi. Ndɛ ne wɔra fo-sɛ”?
Wurubuaare dɔ isi cɔɔ mɔ dɔ ɔko abɛɛ? Kuaa,
mɔ-bi mɔ nkɔn ne o tɔge genen ilaa ide sa.
Wurubuaare gi kii tɔge yɛɛ,
“Nan wɔra mɔ-sɛ, ne mɔ, mɔ, laa wɔra me-bi.”

6 Genen kee ne owi ɔbono Wurubuaare kya laare de o' sun mɔ-gisen dɔ obi mɔ gesinkpan so mɔ, o tɔge yεε,

"Wurubuaare dɔ cɔsi mɔ pεwu
mε' ηmii de mε' son mɔ."

7 Wurubuaare agyεbi dɔ i tɔge kyu lii Wurubuaare dɔ cɔsi mɔ so yεε,

"Wurubuaare kya yεge mɔ-isɔc
abono mε kya son mɔ mɔ
mε' wɔra fεε afuu de ɔgya awulewule."

8 Wurubuaare gi tɔge sa mɔ-bi mɔ, mɔ, yεε,
"O Wurubuaare,

fo-gewuragygi ge manj ta ɔkara gεkaako kpa-a.
Gesintin ne fo de fi-i kere fo-adε so.

9 Fo kya laare daa gesintin gigyi.

Ilaa nyenyen giwɔra bere i gye fo-ilaa kyose.
Genen so ne me, fo-Wurubuaare,
ne yεge i wɔra fo-gisen dɔ ɔkon.

Nε yuule fo de fo' gyi gebelense fo-nanboana so."

10 Wurubuaare gi kii tɔge sa mɔ yεε,
"Fo gye Wura. Kpe kyu lii gεse de gεse mɔ,
fo ne n lεε gesinkpan, ne fo ne n lεε soso
de ibono i bo imɔ dɔ mɔ pεwu.

I gye daa fo-gesun wɔrasε.

11 Soso de gεse pεwu i laa baa wɔra idedaa de i'
nyida fεε akuru
de i' ta ɔkara.

Fo berε fo laa kpe fo bo no gεkpaa-gεkpaa.

12 Fo laa koola soso de gεse pεwu gyan' de fo' too
imɔ fue
de fo' kyu ipobɔrɔ baa yii giyaa
fεε genoobono akuru a kya wɔra apanan ne mε
kya too amɔ fue

de mε' kyu apobɔrɔ yii giyaa mɔ.
 Fo berε, fo maŋ kyεεgε.
 Genɔɔbono fo de mɔ,
 genen ne fo laa kpe fo de,
 ne fo maŋ wu' gεkaako kpa-a."

¹³ Wurubuaare gi tɔge sa mɔ-bi mɔ yεε,
 "Baa kyena me-gibaa gyise so de me-re fo a' gyi
 gewura
 de n' yεεgε fo' kyise fo-akyobo de fo-ayaa."
 Gekaako Wurubuaare mεŋ tɔge genen ilaa idε
 ɔnan sa Wurubuaare dɔ isɔɔ mɔ ɔko-re ɔko.
¹⁴ Mɔmɔ pεwu berε, mε gye daa afuu so asa
 abono mε kya son Wurubuaare. ɔ kya keda ɔmɔ
 sun yεε mε' baa kpaa asa abono mε laa nyε mɔ
 Wurubuaare amɔlegε de mε' kyena mɔ ase mɔ.

2

A Lεε Ansi Yεεgε Wurubuaare Amɔlegε Mɔ, A Maŋ Lii Mɔ-Gisobiide Dɔ

¹ Ilaa idε pεwu so mɔ, i kaaborε a' kyu aniya
 de a' yεεgε ilaa ibono a nu lii Wurubuaare mɔ-
 bi mɔ ase mɔ i' loo aye-aso dɔ don Wurubuaare
 dɔ isɔɔ-lesɛ mɔ a nu mɔ. A nu Wurubuaare mɔ-
 bi mɔ ase mɔ, i maŋ nyε kyεεgε aye-nwɔnsa lii
 mɔ-ɔkalan mɔ so.

² Wurubuaare dɔ isɔɔ mɔ mε nyε kyu Wu-
 rubuaare ɔkalan kyu sa aye-naanaana adedaabo
 mɔ mɔ, i mεŋ sa de mε' lεε ansi yεεgε genen
 ɔkalan mɔ. ɔbono ɔ wɔra gisomaanu ne ɔ mεŋ
 wɔra ɔkalan mɔ ilaa wɔrased mɔ kya nyε imɔ so
 gisobiide gibono gi kaaborε mɔ mɔ.

³ Ne aye abono mɔ a nyε Wurubuaare mɔ-bi
 mɔ ɔkalan kyu lii mɔ-amɔlegε mɔ so faa mɔ de-e?

Nengyene a lęe ansi yęęe genen amołegę belę abono mō, aye ne nan lii Wurubuaare gisobiide mō dō? Wurubuaare mō-bi, aye-Wura mō, ne n daa gitęge genen amołegę ade so ilaa. Ne asa abono mē nu imō de mōmō-aso mō mē buu genen amołegę ękalan baare ilaa sa aye imō-ękpa so de a' nyę bii yęę i gye gesintin.

⁴ Wurubuaare kee gi nyise imō so gibaa. I kya nyiile yęę ę yęęe asa abono mē sōc gyi mō mē wōra ilaa ibono i lęe mō-bi mō ęlon mō gəwi nyiile. Imō ne n gye yęę mē wōra ilaa gbaa'gbaa de amunale ilaa de ilaa kpezi-kpezi ibono nkana nyamese maŋ taale wōra mō-gibaa so mō. O kii yęęe mō-Oduduun mō gi kyu nsun kpezi-kpezi sa mōmō genočbono mō Wurubuaare kya laare mō.

Yesu Gi Bingiri Nyamese Fęę Aye

⁵ Fęę genočbono a tęge kyon mō, Wurubuaare mō-bi mō gi don Wurubuaare dō isōc mō. I kya nyiile yęę Wurubuaare mēl lęe mō Wurubuaare dō cōsō mō yęę mē' kere gękyena pobōrō gebono a tęge gemō ilaa faa so.

⁶ Wurubuaare agyębi dō i wolaa lęe nyiile aye genen. I bo nno yęę,

“Wurubuaare, nyamese gye mene sa fo ne fo kya kere mō so genen?”

⁷ Fo yęęe Wurubuaare dō isōc mē kpe don mō daa ęmaraa pii faa.

Fo yuule mō kyu nyisigi de buubuu kyu sa mō, ne fo yęęe ilaa kamaase i' bara imō-nyoro gęse sa mō.”

⁸ Wurubuaare yęęe ilaa kamaase i' bara imō-nyoro gęse sa nyamese. Genen so mō, sei maŋ

baa san ibono Wurubuaare məŋ təgə yee i' bara imo-nyoro gesə sa mə. Genɔɔbono i de faa mə, in gyə ilaa kamaase ne n ti bara imo-nyoro gesə sa nyamese.

9 Yesu ilaa ne a kya wu yee i kyena de Wurubuaare ilaa təgesə ide. I kya nyiile yee owi oko də mə Wurubuaare gi yegə mə-isoo mə me baa don mə-bi Yesu ɲmaraa. Wurubuaare gi yegə mə-bi mə gi baa wu' awɔrɔfɔɔ lewu sa anyamese. Iməso Wurubuaare gi yuule mə-bi mə, ne o kyu mə-nyisigyi de mə-buubuu kiiri sa mə. Wurubuaare kya sa aye anyamese so gewənsa dense. Iməso ne o yegə mə-bi mə gi wu' sa nyamese kamaase.

10 Wurubuaare so ne ilaa kamaase i bo no faa, ne mə kee ne ilaa kamaase i bo no sa. O kya laare yee aye anyamese sakyɔ a' wɔra mə-biana gesintin de a' nyə nyisigyi. Iməso o yegə Yesu gi gyangbara lɔrɔ ɔkpa sa aye de a' nyə mə-amɔlegé. O yegə Yesu gi wu awɔrɔfɔɔ de o' nyə wɔra mə Wurubuaare gisen də ilaa ide kpaa loge.

11 Aye abono Yesu kya lɔrɔ aye o kya yela o kya sa mə-se mə, aye-re mə pəwu a gyə daa ɔse kolon. Iməso ne Yesu kya terə aye genen asa abono yee mə-tedəana ne in bo mə ipeeli mə.

12 Yesu gi təgə yee,

“O, Wurubuaare, nan təgə fo-ilaa sa me-tedəana. Nan ləe fo-ginyen de n' bii ilon yen fo sansana.”

13 O kii təgə yee,

“Nan ka gyan' Wurubuaare so.”

Ne o kii təgə kee yee,

“Me-re nbii nbono Wurubuaare gi sa me mə ne.”

14 Ibono nbii mō mē gyē daa anyamese so mō, mō Yesu kee gi baa bingiri nyamese de mō-re mōmō mē' wōra oyuduū kolon. ḍ baa bingiri nyamese, ne o' wu' de o' nyē mōc ilaa nyenyen pēwu gēmu mō gibōrō gibono o bo ne o kya yēge asa mē kya wu' mō.

15 Imōso abono pēwu nkana mē sele lewu ne lewu nwōnsa ne n gyi mōmō-amu mōmō-gēkyena dō pēwu mō, Yesu gi baa mōlege mōmō lii gēnen gifuu gibono dō.

16 Okamaase nyi yēe i mēj gyē Wurubuaare dō isōc ne Yesu gi baa kpaa. ḍ baa kpaa daa Abraham anaanabi.

17 Imōso i tiri yēe Yesu o' baa bingiri fēe mōtedeana oyuduū ḍkpa kamaase so. Imō ne nan yēge ne o laa nyē wōra Wurubuaare asunbi alēebo gēmu ḡbono o bo gitolon de gesintin mō. ḍ laa kpaa asa ilaa nyenyen fue de Wurubuaare o' nyē kyu kyēe mōmō.

18 Ilaa nyenyen pēwu gēmu mō gi soo Yesu idoo, ne o mēj nyē mō. Yesu gi wu awōrōfōcō gēnen idoo ibono dō so mō, o nyi gēnōcōbono i dē sa anyamese. Imōso o bo ḡlon de o' kpaa abono ilaa nyenyen pēwu gēmu mō kya soo mōmō idoo mō kee de mēj sa mē' tōrō idoo mō dō.

3

Yesu Nyisigyi Gi Don Mosisi-LĒE

1 Me-nanboana Yesu asonbo, Wurubuaare gi lōrō aye yela sa mō-nyoro. ḍ tōge aye-re feye pēwu yēe a' kyu aye-nyoro sa mō de a' nyē kyena mō ase. Imōso fe' kyu feye-nwōnsa gyan' Yesu so.

Mɔ ne Wurubuaare gi sun anyamese ase. Mɔ so ne a ka gyan ne a kya tɔge yee ɔ gyɛ Wurubuaare asunbi aleɛbo gɛmu sa aye mɔ.

² A' kyu Yesu kesere de Mosisi de a' kerɛ. Yesu gi gyi gesintin sa Wurubuaare ɔbono ɔ lɛɛ mɔ sun aye anyamese ase mɔ. Mosisi kee gi gyi gesintin mɔ-gɛkyena dɔ ne ɔ kpaa Wurubuaare ade.

³ Buubuu ɔbono i kaabore asa me' kyu sa Yesu mɔ gi don Mosisi-lɛɛ mɔ gbaa bun. I de daa fɛɛ genɔɔbono nyamese kya yii geten ne ɔ bo nyisigyi don abono me te mɔ-geten mɔ dɔ mɔ.

⁴ Geten' kamaase ge bo no mɔ, ɔko ne n yii gemɔ. Ilaa kamaase ɔpɔrɔbo, mɔ, ne n gyɛ Wurubuaare.

⁵ Mosisi gi wɔra Wurubuaare gesun ɔwɔrabɔ ne o kyu gesintin wɔra mɔ-gesun ne i kpaa Wurubuaare ade pewu. Mosisi ilaa wɔrase i wɔra sinkaala sa ilaa ibono Wurubuaare laa baa lɛɛ nyiile gɛkaako Mosisi lewu gemara mɔ.

⁶ Yesu Kirisito berɛ gyɛ daa Wurubuaare mɔ-bi ne o kyu gesintin kyu kere Wurubuaare ade mɔ so fɛɛ genɔɔbono obi kya kere mɔ-sɛ geten so mɔ.

ɔko ɔŋ sa ɔ' yege mɔ-nwɔnsa gi' lii Wurubuaare so

Genɔɔbono a kya da otu kyu aye-ansi gyan' Yesu Kirisito so de ɔkon kyu i kya kpe faa mɔ, genen geten' gebono Yesu kya kere gemɔ so sa Wurubuaare mɔ, aye ne n gyɛ gemɔ dɔ asa.

⁷ Imɔso fe' nu ilaa ibono Wurubuaare Odudu mɔ gi tɔge mɔ. ɔ tɔge yee,

"Nde fe nu Wurubuaare gigyɛbi' mɔ,

⁸ fe mεŋ sa fe' wɔra gisoɔlon fεε feye-naanaana lεε mɔ.

Aberε abono feye-naanaana mε bo gipen mɔ dɔ
mɔ

aberε ako dɔ mɔ mε kere me, Wurubuaare,
ansi dɔ
ne mε soo me idoo kere.

⁹ Nsi ikue-inyɔ pεwu dɔ mɔ mε wu me-gesun belε
gebono ne wɔra sa mɔmɔ mɔ,
yεgε mε kpe san mε kya kuu me-gεnɔ.

¹⁰ Gεnen so mɔ, ne kyu ginyadon wɔra genen
gikpen gibono,

ne ne tɔgε kyu lii mɔmɔ so yεε,
'Owi kamaase dɔ mɔ, asa ade mε kya kere
ansi
mε kya lεε mɔmɔ-nwɔnsa ma-a lii me so.
Me kine, mε mεŋ bii me-lεε ikpa mɔ.'

¹¹ Ne kyu ginyadon de mɔmɔ, ne ne tɔgε nnɔ
wɔra mɔmɔ yεε

nkyoola nbono me yεε nan kyu sa mɔmɔ mɔ
maŋ baa kyu sa mɔmɔ gεkaako kpa-a."

¹² Imɔso, me-nanboana Yesu asonbo, fe' kere
feye-nyoro so dɔdɔdan. Feye dɔ ɔko-re ɔko ɔ mεŋ
sa o' kyu nwɔnsa nyεnyεn abεε akyɔɔle nwɔnsa
de i' ba yεε mɔ-nwɔnsa gi lii Wurubuaare so. Mɔ
ne n gyε ɔbono ɔ bo no gεkpa-a-gεkpa-a mɔ.

¹³ Gεke kamaase mɔ, i kpe nyε wɔra yεε gεke
dee, fe' kpe fe kya ka abara owi ɔbono fe san
fe kya nu Wurubuaare agyεbi mɔ de ilaa iko i
mεŋ sa i' nyε penε feye de fe' wɔra ansiɔlon de
Wurubuaare.

¹⁴ Nengyene a taale ka gyan Kirisito so kpaa lii
fεε gεnɔɔbono a yii gεsε faa mɔ, aye-re mɔ a laa

kyena de mɔ-ilaa kamaase ibono o bo mɔ i' wɔra
aye-lɛɛ kee.

15 Genen so ne i wolaa tɔge Wurubuaare agyεbi
mɔ dɔ yɛɛ,

"Ndɛ fe nu Wurubuaare gigyεbi' mɔ,
fɛ' meŋ sa fɛ' wɔra gisɔɔlon
fɛɛ genɔɔbono fεye-nanaana mε wɔra giso-
maanu sa Wurubuaare mɔ."

16 Aneana ne n nu Wurubuaare agyεbi mɔ ne
mε wɔra gisomaanu de mɔ mɔ? I meŋ gyε mɔmɔ
abono aye-naana Mosisi gi gyangbara sa ɔmɔ lii
Igypiti mɔ?

17 Aneana ne Wurubuaare gi kyu ginyadon
wɔra nsi ikue-inyɔ mɔ daa? I meŋ gyε asa abono
mε wɔra ilaa nyenyen ne Wurubuaare gi yεgε
mε wu' gipen mɔ dɔ mɔ?

18 Wurubuaare gi kyu ginyadon ne o tɔge nnɔ
wɔra mɔmɔ yɛɛ,

"Nkyoola nbono me yɛɛ nan kyu sa mɔmɔ mɔ
maŋ baa kyu sa mɔmɔ gεkaako kpa-a."

Mɔ, aneana ne Wurubuaare dare genen? I
gyε daa asa abono mε wɔra gisomaanu de
Wurubuaare mɔ ne o dare.

19 Imɔso a wu yɛɛ ibono genen asa abono mε meŋ
sɔɔ Wurubuaare gyi mɔ so ne n yεgε ne mε meŋ
nyε kpe Wurubuaare ɔkyoolaten mɔ.

4

Aye Ako A Laa Nyε Wurubuaare Nkyoola Mɔ ɔnan

1 Wurubuaare gi ka yela sa aye yɛɛ ibono a
san a te faa o laa yεgε aye ako a laa nyε mɔ-
lɛɛ nkyoola mɔ ɔnan gesinkpan so. Imɔso a'

keré dɔɔdan de ɔko-re ɔko o' mεŋ sa o' fuɛ Wurubuaare ɔkpa de o' mεŋ nyɛ gɛnen nkyoola nbono o dare faa.

² I lii fɛɛ aye kee a nu Wurubuaare ɔkalan konkonsɛ mɔ fɛɛ gɛnɔɔbono aye-naanaana Isir-ale awura mɔ mε nu mɔ mɔ. Mɔmɔ, mɔ, mε nu ɔkalan baare mɔ, i mεŋ kpaas mɔmɔ de sei. I lii fɛɛ mε mεŋ sɔɔ ɔkalan mɔ gyi.

³ Aye abono a nu ɔkalan mɔ ne a sɔɔ mɔ gyi mɔ bere, a laa nyɛ gɛnen Wurubuaare nkyoola nbono. A' nyangi ibono Wurubuaare gi tɔgɛ baa kyon mɔ. C tɔgɛ yɛɛ,

"Nε kyu ginyadon de mɔmɔ, ne ne tɔgɛ nnɔ wɔra mɔmɔ
yɛɛ,

'Nkyoola nbono me yɛɛ nan kyu sa mɔmɔ
mɔ,

maŋ baa kyu sa mɔmɔ gɛkaako kpa-a.' "

Owi ɔbono Wurubuaare gi tɔgɛ gɛnen ilaa ide mɔ, o ti wolaa loge mɔ-gesun gebono o wɔra kyu lɛɛ soso de gesɛ mɔ.

⁴ I lii fɛɛ o tɔgɛ gɛkɛ sonose mɔ ilaa mɔ-agyebi dɔ gɛtɛɛko yɛɛ,

"Wurubuaare gi loge mɔ-gesun gebono o wɔra
pewu mɔ,

gɛkɛ sonose mɔ, o kyu kyoola."

⁵ Imɔ gemara, Wurubuaare gi kii tɔgɛ yɛɛ,

"Nkyoola nbono me yɛɛ nan kyu sa mɔmɔ mɔ,
maŋ baa kyu sa mɔmɔ gɛkaako kpa-a."

⁶ Gɛnen asa ade mε wolaa nu Wurubuaare ɔkalan konkonsɛ mɔ. Mε wɔra daa gisomaanu. Imɔso ne mε mεŋ nyɛ Wurubuaare nkyoola nbono ɔnan mɔ.

Wurubuaare Gi Kii Yela Aberɛ Ako

De Asa Me' Nyε Mɔ-Nkyoola Mɔ ḥnan

Idε kon mɔ i bo no yεε asa ako bere me laa nyε genen Wurubuaare nkyoola nbono ḥnan ibono a san a te de ansi faa.

⁷ I kya nyiile yεε Wurubuaare agyεbi mɔ dɔ mɔ ɔ yela aberε ako sa ako yεε me laa nyε mɔ-nkyoola mɔ ḥnan. ɔ yela genen aberε abono ginyen yεε "Nde." Imɔ gemara, i keela, ne i gyi nsi mɔ, ɔ naa de aye-naana Deefidi so tɔge genen gεke gedε so ilaa, fεε genɔɔbono ɔ wolaa tɔge baa kyon mɔ. ɔ tɔge yεε,

"Nde fe nu Wurubuaare gigyεbi mɔ
fεη sa fe' wɔra gisɔɔlon."

⁸ Ne fεε Wurubuaare menan yεgε de Gyosuwa ɔ' taale kyu Wurubuaare nkyoola mɔ ḥnan sa Isir-ale awura adedaabo mɔ mɔ, nkana Wurubuaare maŋ baa kii yela mɔ-nkyoola nbono gεke banban gεko.

⁹ Imɔso ndε ibono a te faa Wurubuaare nkyoola mɔ ḥnan gi bo no sa Wurubuaare asonbo.

¹⁰ I kya nyiile yεε fo ɔbono fo nyε genen Wurubuaare nkyoola nbono ḥnan mɔ, fo kaase ɔbono bere fo laa kyoola, foŋ baa wɔra fo-gibaa so-lεε gesun. I laa wɔra daa fεε genɔɔbono Wurubuaare kee gi logε mɔ-gesun ne ɔ kyoola mɔ.

¹¹ Imɔso fe' yεgε de aye bere a' pεεrε ansi de a' nyε genen Wurubuaare nkyoola nbono. Aŋ sa a' wɔra gisomaanu fεε genɔɔbono ako me wɔra ne me meŋ nyε genen Wurubuaare nkyoola nbono mɔ.

¹² Wurubuaare genɔ ge bo gya, ne mɔ-agyεbi mɔ a kya wɔra ilaa. A bo yε don gεki, ansi ɔ yε,

gemara የ ፀ. Wurubuaare agyεbi a loo nyamese dō mō, a kya kpe ko-o tudi kpaa tu mō-oduduun de mō-gisen dō barage ilaa dō nyiile mō. I dē fēe genoobono geki ge laa taale barage nkyagan kyaga de awuye npō dō mō. Wurubuaare agyεbi mō a kya yεgε nyamese gewōnsa dō de mō-gelaare ilaa i kya lii gewi yεe idē i boran, abεεs idē inj boran.

¹³ Inj bo no yεe ilaa ibono Wurubuaare gi lεe mō i' ኃara mō. Imō pεwu i ti wolaa lii gewi sa mō, ne i dē daa faa tentegelen mō-ansi so. Mō-ansi dō kee ne aye pεwu a laa yelē de ወkamaase s' lεe mō-gεnō.

Yesu Ne N Te Wurubuaare Gebunono Sa Aye

¹⁴ A bo Wurubuaare gebunono wura gbaa' የ kyon kpe የ te Wurubuaare ase sa aye. Mō ne n gyε Yesu, Wurubuaare mō-bi mō. Imōso genoobono a kya tōgε yεe a ka gyan' mō so faa, a' yelē aye-ayaa so ken-ken genen.

¹⁵ I lii fēe mō obono የ te gebunono sa aye mō tansi የ kya su aye so. O nyi ibono aye anyamese anj bo lon aye-gibaa so. I lii fēe ilaa nyεnyεn pεwu gemu mō gi soo mō kee idoo ወkpa kamaase so fēe aye. ዓj kii nyε mō de s' wōra ilaa nyεnyεn.

¹⁶ Aye-gebunono wura baare so mō, fe' yεgε a' bugi aye-asen sa gitolon gemu, Wurubuaare, de o' su aye gitolon. Ilaa i kya nyise aye mō, a' bugi aye-asen sa mō, de s' tengε mō-gibaa gyan aye so de s' kpaa aye.

5

¹ Wurubuaare asunbi aleεbo gemu kamaase,

Wurubuaare ne n kya lεε mō lii mō-nanboana anyamese dō yεε o' yele mōmō-giyaa dō de o' lεε asunbi sa Wurubuaare sa ḡomō. Mō ne n kya kyu ilaa ibono asa mē laa kyu bara Wurubuaare mō de nbue nbono mē laa kyu kyōole sa Wurubuaare mō lεε asunbi sa Wurubuaare de Wurubuaare, mō, o' kyu mōmō-ilaa nyenyen ibono mē wōra mō kyeε mōmō.

² Genen kaase mō kya taale nyε gisen sa abono mεŋ nyi ne mē kya fuε Wurubuaare ḡokpa dēnsε mō. I kya nyiile yεε mō kee gyε daa nyamese ne oŋ bo ɔlon ḡoko mō-gibaa so.

³ Genen so mō, iŋ gyε asa sēnse ilaa nyenyen wolε so ne o' kya lεε asunbi. I kaaborε o' lεε asunbi sa mō-nyoro kee de Wurubuaare o' kyu mō-ilaa nyenyen kyeε mō.

⁴ Nyamese mεŋ kya gyi ḡebelense gedε mō-gibaa so. Wurubuaare ne n kya lεε nyamese yεε o' wōra mō-asunbi aleεbo gemu mō fεε genoc̄bono o naa kyena lεε Aron mō.

⁵ Genen kee ne Kirisito ɔbono Wurubuaare gi sun yεε o' baa mōlēge anyamese mō mεŋ gyi genen ḡebelense gebono mō-gibaa so. Wurubuaare ne n lεε mō yεε o' kyena ḡebunono sa mō Wurubuaare asonbo. Wurubuaare gi tōge sa mō yεε,

“Fo gyε me-bi. Nde ne wōra fo-sε.”

⁶ Wurubuaare gi kii tōge sa Kirisito mō-agyεbi dō gεtεɛko yεε,

“Fo gyε asunbi aleεbo gεkpaa-gεkpaa. ḡokpa ɔbono so ne naa kyena yεgε Mekisede gi wōra asunbi aleεbo mō,

genen ɔkpa ɔbono so kee ne nε kyu fo wɔra
asunbi ɔleɔbo faa."

⁷ Owi ɔbono Yesu gi baa bingiri nyamese kyena gesinkpan so mɔ, o dalaa kole Wurubuaare ɔbono mɔ ne nan taale mɔlegɛ mɔ lii lewu dɔ mɔ. O kya dalaa genen mɔ, o kya saawo ken-ken o kya tere Wurubuaare, yεgε ansikyu a kya kyon. Yesu gi kyu mɔ-nyoro fue sa Wurubuaare so mɔ, Wurubuaare gi nu mɔ ase.

⁸ Dabɔlε ibono o gyε Wurubuaare mɔ-bi faa, o wu ɔlaawuse. Ne o kase genɔɔbono o laa nu Wurubuaare gede mɔ lii mɔ-ɔlaawuse mɔ so.

⁹ Yesu gi wɔra Wurubuaare gisen dɔ ilaa loge mɔ, Wurubuaare, mɔ, gi yεgε o baa wɔra amɔlegɛbo gemu sa asa abono pewu mε kya nu mɔ Yesu ase mɔ. Mɔ ne nan yεgε mε' nyε kyena Wurubuaare ase gεkpaa-gεkpaa.

¹⁰ I lii fεe Wurubuaare gi wolaa lεe mɔ yεe o' wɔra asunbi aleɔbo gemu sa anyamese buu de ɔkpa ɔbono so o naa kyena lεe Mεkisede ne o wɔra mɔ-asunbi ɔleɔbo mɔ.

Fε De Fεe Kyokyooana Abono Mε Tiri Daa Ginyabo

¹¹ Nkana ilaa gikyɔ i san i bo no a laa tɔgε kyu lii imɔ so. Fεŋ kya laare de fε' kpaa fεye-nyoro de fε' nu ilaa gεsε kusaa so mɔ, i bo sen sa aye de a' lεe imɔ gεsε sa fεye.

¹² Nkana i kaaborε ɔfaanan fe ti wɔra Wurubuaare agyεbi mɔ anyiilebo. Fεye, mɔ, fεŋ ti sεe amɔ dɔ. Fε de fεe kyokyooana abono mε tiri daa ginyabo, ne mε maŋ bii gyi agyudɔ boduduuse mɔ. Fε tiri yεe mε' kii nyiile fεye Wurubuaare ilaa lii imɔ gεsε de gεsε.

¹³ I kya nyiile yee feñ ti ten ansi Wurubuaare agyebi dɔ de fe' bii genoobono Wurubuaare laa kyu feye yee feye-asen dɔ i boran mɔ.

¹⁴ Abono me ten ansi mɔ ne nan taale kase ilaa boduduuse lii Wurubuaare agyebi mɔ dɔ de me' nu gesε. Mɔmɔ abono bere, me ti wu ilaa kpei-kpei kere. Imoso me ti kase ne me kya bii yee ilaa dense ne, ilaa nyenyen ne.

6

¹ A ti nu ilaa ibono i bo Kirisito ɔson mɔ dɔ gesε de gesε yee a' nu aye-nyoro gesε, a' kyεεge de aŋ baa wɔra ilaa ibono in kya kpaa nyamese Wurubuaare ase mɔ, de a' sɔɔ Wurubuaare gyi. Imoso aŋ sa a' sii de imɔ wole. Fe' yεε a' kii kase ilaa banban bɔla de a' ten ansi mɔ-ɔson mɔ dɔ.

² Wurubuaare sagyere ilaa de genoobono a laa kyu aye-abaa gyan' asa so de a' dalaa sa mɔmɔ de genoobono Wurubuaare laa kyingi anyamese pεwu gekaako de o' gyi mɔmɔ-nbelε de o' sa mɔmɔ ntεela nbono giñ bo ɔkara mɔ, imɔ pεwu i bo aye-ɔson mɔ gesε de gesε ilaa ibono n dare mɔ dɔ. Fe meñ' yεε a' sii de imɔ wole.

³ A' kpe ansi dɔ Yesu ɔson mɔ dɔ. Wurubuaare gi kyule mɔ, gnen ne a laa wɔra ne.

⁴ Nengyene ako me kere ansi kine yee me manj baa ka gyan Yesu so mɔ, in baa sa de ɔko o' yεε me' kii nu mɔmɔ-nyoro gesε kii ka gyan' Yesu so ginyɔse. I lii fεε me ti nyε gensibugi kere, ne me ti daa Wurubuaare ilaa kyεεse ibono o kyεε mɔasonbo mɔ kere, ne Wurubuaare Odudu mɔ gi ti kyena mɔmɔ dɔ kere.

5 Me ti nu Wurubuaare agyεbi mɔ bii amɔ-ɔkon kere, ne me ti wu Wurubuaare ɔlon ɔbono ɔ laa lii gewi gεkyena gebono ge laa baa ba gεkaako mɔ kee kere.

6 Nengyene genen asa ade me kere ansi kine yεε me maŋ baa ka gyan' Yesu so mɔ, i maŋ baa sa de ɔko ɔ' yεge me' kii nu mɔmɔ-nyoro gesε de me' kii ka gyan' Yesu so. I lii fεε me kya wɔra genen mɔ, me kya kere ansi me kii ma-a da Wurubuaare mɔ-bi mɔ ajanbi ma-a mada de lewu oyii mɔ ne. Me kya wɔra genen mɔ, me dε Yesu ansi me kya kpiide gesε sansana ne.

7 Gesinkpan gebono ge kya nyε nkyu ne ge kya wɔra agyudɔ sa asa abono me kya dɔɔ gemɔ mɔ, gemɔ ne n kya nyε ayuule lii Wurubuaare ase.

8 Gesinkpan gebono, mɔ, ge kya nyε nkyu ne ge kya kɔrɔ daa iwe de ifε, ne geŋ kya wɔra agyudɔ sa asa abono me kya dɔɔ gemɔ mɔ, geŋ bo agyan ne. Wurubuaare laa tɔgε nnɔ wɔra gemɔ ne laalaalogε mɔ Wurubuaare laa baa nyɔga gemɔ ɔgya.

A Nyi Aye-Asen Do Yεε Fεye Berε Fε Nyε Wurubuaare Amɔlegε

9 Me-nanboana laaresε Yesu ɔson mɔ dɔ, a kya tɔngε de fεye fafaanan gbaa mɔ, a nyi aye-asen dɔ yεε fεye berε, fεŋ dε genen. Fεye-ilaa i kya lεε nyiile yεε Wurubuaare gi mɔlegε fεye ne fε nyε mɔ ase gεkyena ɔnan.

10 Wurubuaare kya kyu daa gesintin gyi asa nbεlε; ɔŋ kya tan gesun gebono fe wɔra sa mɔ mɔ. Genɔɔbono fe kpaa fεye-nanboana abono me kya son Yesu mɔ ne fe san fe kya kpaa mɔmɔ

mɔ, o maŋ tan imɔ so. Imɔ ne n kya nyiile yεε fε kya laare mɔ-ilaa.

11 Ilaa ibono i tansi i tiri aye lii feye ase mɔ ne n gyε yεε feye ɔkamaase o' kyu gensipeεεre keda genen kpaa logε. Fε wɔra gεnen mɔ, ilaa ibono feye-ansi a gyan' imɔ so mɔ i laa nyε ba gesintin sa feye.

12 A mεŋ kya laare yεε fε' wɔra awolegyɔbo. A kya laare fεε fε' nyε ilaa ibono Wurubuaare gi ka yela mɔ. Imɔso fε' kase asa abono mε kya ka gyan Wurubuaare so ne mε kya nyε gisen de mε' nyε ilaa ibono Wurubuaare gi ka yela sa mɔmɔ mɔ.

Wurubuaare Gi Ka Yela Ne ɔ Kere Fεε Mɔ-Nyoro Mɔ, Ilaa Mɔ I Laa Ba

13 Owi ɔbono Wurubuaare laa ka ilaa yela sa Abraham mɔ, o mεŋ nyε ɔbono o don mɔ Wurubuaare mɔ de o' nyε tɔge yεε, "Ne kere fεε genen kaase baare." Imɔso o tɔge daa yεε o kere fεε mɔ-nyoro.

14 Wurubuaare gi ka sa Abraham yεε, "Iŋ bo sei, nan yuule fo de fo-ilin i' tansi yεlegε."

15 Abraham gi nyε gisen gyoo ilaa ibono Wurubuaare gi ka yela sa mɔ mɔ, ne gesintin, o baa nyε imɔ.

16 Nyamese kya ka mɔ, o kya kere daa ɔbono o don mɔ mɔ de o' tɔge yεε o kere fεε ɔde. Imɔ ne n kya keda asa nyoro yεε ibono o tɔge mɔ i gyε gesintin, ne i kya mɔɔ akyɔɔle abono nkana mε laa wεdu cɔm cɔs.

17 Genen ne Wurubuaare kya laare yεε mɔ-adε mε' nyε bii mɔmɔ-asen dɔ yεε o maŋ baa

kyεεgε mɔ-gεnɔ. Mε laa nyε ilaa ibono ɔ ka yela sa mɔmɔ mɔ. Imɔso ne ɔ ka daa yεε ɔ kεrε fεε mɔ-nyoro mɔ.

18 Wurubuaare gi kρε ka yela mɔ, ɔ ka daa. Ne ɔ kεrε fεε mɔ-nyoro mɔ, iŋ bo no yεε ɔ laa kyεεgε imɔ abεε ɔ kεε abon. Gεnen ilaa inyɔ idε so mɔ, aye abono a sele kpaa bukaa mɔ mɔ, i kaaborε i' keda aye-nyoro gikyɔ yεε a laa nyε ilaa ibono ɔ ka yela sa aye, ne aye-ansi a gyan' imɔ so mɔ. Imɔ ne n gyε Yesu amɔlεgε mɔ.

19 Ibono aye-ansi a gyan' Yesu so faa mɔ i yεgε aye-asen a tε aye gεtεn kolon aye-gεkyena dɔ. Yesu so mɔ, a nyε ayaa yεlεsε, ne sei maŋ taale wɔra aye. Mɔ-lεwu mɔ so mɔ i wɔra fεε ɔ kpaga gikuru gibono gi barage Wurubuaare tudi-tudi lεsε ɔson obu mɔ, ne ɔ loo.

20 Yesu gi loo nno mɔ, aye-giyaa dɔ ne ɔ loo gεnen. Mɔ ne n bugi ɔkpa sa aye de aye-re Wurubuaare kee a' nyε saare abara dɔ. Wurubuaare gi yεgε ɔ tε gεbunono ɔ sa aye Wurubuaare asonbo mɔ gεkpaa-gεkpaa. ɔ yεgε ɔ wɔra mɔ-asunbi ɔlεsεbo gεmu buu de ɔkpa ɔbono so ɔ naa kyena lεsε Mekisεdε ne ɔ wɔra mɔ-asunbi ɔlεsεbo mɔ.

7

Mekisεdε Gi Tansi Wɔra Nyamesε Gbaa' Gesintin So

1 Mekisεdε baare gi gyi gewura Salem ɔsowolε so, ne ɔ wɔra asunbi ɔlεsεbo kee sa Wurubuaare ɔbono ɔ gyε Gitɔbelε mɔ. Owi ɔko dɔ mɔ aye Isirale awura aye-naana Aberaham mɔ-re mɔ-adε mε kpaa kɔ ikɔ belε de awura ako mɔmɔ-re

տօմօ-ածէ. Abraham մօ-րէ մօ-ածէ մէ կօ իկ մօ լի, ու մէ կի մէ կյա կպ շա մօ, Mekisede բարէ գի լի ցանցարա տօմօ. Mekisede գի սա Abraham օլոն Wurubuaare շնին ծօ.

² Ne Abraham, մօ, գի յե իլա կամասէ իբոն օ նյէ լի իկ մօ ծօ մօ ցիկպած ցւու-ցւու ու օ կյու ցիկոլոն-ցիկոլոն կյու սա Mekisede յէս իբոն օ ցի Ցանցարա ասնի օլեմ ծօ մօ, մօ-լըս օցիտն ու. (Mekisede շնին մօ շնչ ու ն ցի յէս “Wura Շա մօ-շնչն ծօ ի թորա.” Ibon օ ցի վրա սա Salem օսուու մօ, ի յէց օ նյէ շնին նյշն յէս յէս “Wura Շա մօ օ կյա բարա շնչն յուլի.”)

³ Wurubuaare ացյէբի ծօ մօ մէ մէջ դյմարասէ սէ-սէ կյու լի շնեն Mekisede բարէ մօ-սէ սօ աբէս մօ-նի սօ աբէս մօ-նանանա ցիցյան սօ ցիցյան սօ իլա յելա. Մէ մէջ կի դյմարասէ յէս շնչէ շնչէ ու կյու կորօց մօ աբէս շնչէ շնչէ ու կյու վու'. Ibon ա նի կյու լի մօ սօ մօ ու ն ցի յէս օ ցի Ցանցարա ասնի օլեմ շնչկրա. Շնեն սօ ու օ դէ քէ Ցանցարա մօ-բի մօ.

⁴ Շնեն Mekisede բարէ գի տանս վօրա նյամէսէ շբա' շնչին սօ. Abraham Շա օ ցի այ Եսրալ աւորա օպա ցանցարասէ մօ շբա գի յե իլա իբոն օ նյէ լի իկ իբոն օ կրա կօ մօ ծօ մօ ցիկպած ցւու-ցւու ու օ կյու ցիկոլոն-ցիկոլոն կյու սա Mekisede յէս իբոն օ ցի ասնի օլեմ ծօ մօ, մօ-լըս օցիտն ու.

⁵ Իմօ շնմարա մօ այ Եսրալ աւորա ա բա նյէ նբարա կյու լի Ցանցարա ասնի օլեմ ծօ օցիտն ու. Nbara մօ ու ն ցի յէս ասա մէ' կյենա մէ կյա յէ-յէ մօմօ-իլա իբոն մէ կյա նյէ մօ ծօ ցիկպած ցւու-ցւու դէ մէ' կյու ցիկոլոն-ցիկոլոն

kyu kperε asunbi aleεbo yεε mɔmɔ-lεε ogyiten ne. Genen asunbi aleεbo abono me kya lii daa Lefi gesu dɔ wolε. Me gyε daa aye Isirale gesinkpan so asa. Imɔso Aberaham ɔpaa dɔ ne me gyε, ne me kya nyε mɔmɔ-ilaa gyisε lii daa mɔmɔ-nanboana Isirale awura gbaa-gbaa ase.

6 Mekisede bere meŋ gyε Lefi gesu dɔ. Imɔso ɔŋ kya lεε Isirale awura asunbi sa ɔmɔ. ɔŋ gyε aye Isirale awura mɔ dɔ gbaa. Mekisede gyε daa Wurubuaare asunbi ɔleεbo so ne aye Isirale awura aye-naana Aberaham gi ye ilaa ibono ƿewu ɔ nyε lii iko mɔ dɔ mɔ gikpadɔ gudu-gudu ne o kyu gikolon-gikolon sa mɔ. Ne Mekisede mɔ gi sa Aberaham ɔlon Wurubuaare ginyen dɔ. Ba-a ibono Wurubuaare gi wolaa ka ilaa dεnsε yela sa Aberaham faa, Mekisede gi dabɔlε don mɔ.

7 Inj bo akyɔɔlε; nyamese ɔbono ɔ laa sa monanbo ɔlon Wurubuaare ginyen dɔ mɔ gi don ɔbono ɔ kya nyε genen ɔlon ɔbono mɔ.

Mekisede Gebelense Ge Don Gyuda Awura Asunbi Aleεbo ƿewu-Lεε

8 Mekisede ɔbono ɔ nyε mɔ-lεε ogyiten faa, Wurubuaare agyεbi mɔ a meŋ taa tɔgε yεε o wu' de a' nu. Nkana aye Isirale awura mɔ dɔ mɔ, asa abono me kya nyε mɔmɔ-ilaa gyisε lii aye aseñse ase mɔ, a nyi ibono mɔmɔ bere me kya wu'.

9-10 Lefi gesu dɔ asa ne n gyε genen asa abono. Abere abono Aberaham gi gyangara Mekisede ne ɔ sa mɔ mɔ-lεε ogyiten mɔ, inj ti taa koroge Lefi. Imɔ-re imɔ genen gbaa mɔ, a kya kyu imɔ yεε Lefi ne n sa Mekisede genen. I lii fεε kyu naa

de Aberaham so ne i kyu korogē Lefi. Imoso Mekisede gi don Aberaham mō-re Lefi.

11 Nkana Mosisi nbara mō gi kya nyiile Isirale awura yee Lefi gesu dō ne mē' wōra Wurubuaare asunbi aleēbo sa mōmō. Lefi ḥonaanabi Aron gikpen mō me kya lēs asunbi imō-ckpa so mō, inj dabole ta gudu sa Wurubuaare. Imoso Wurubuaare gi lēs əko kpei əbono oŋ gyē Lefi gesu dō fēs genōōbono o lēs Mekisede mō. Oŋ baa lēs mō əkpa əbono so o lēs Aron mō-re mō-gikpen mō. Əbono o san lēs mō ne n gyē Yesu. Nengyene fēs Aron-lēs mō anan ta gudu mō, nkana inj baa tiri yee əko o' baa kii ba.

12 Wurubuaare laa kyεεge genōōbono o kyu lēs mō-asunbi aleēbo mō, i tiri yee o' kyεεge nbara mō kee.

13-14 Aye-Wura Yesu əbono a dare mō mēn gyē Lefi geten dō isa. O gyē Isirale awura geten geko dō ibono inj bo akyōole. O gyē daa Gyuda geten dō isa. Nkana Wurubuaare nbara nbono Mosisi gi yela mō giŋ kya sa əkpa de Gyuda geten dō asa mē' wōra Wurubuaare asunbi aleēbo, ne Gyuda geten dō isa əko-re əko mēn wōra Wurubuaare asunbi əleēbo gekaako kere.

Yesu Gebelense De Mekisede-Lēs Ge Lii Abara

15 Fēs genōōbono a tōge kyon mō, a wu yee Yesu gyē Wurubuaare asunbi əleēbo əko kpei, mō-re Mekisede ilaa i laare i' lii abara.

16 I lii fēs Wurubuaare mēn lēs mō lii Lefi gesu dō de o' wōra mō-asunbi əleēbo fēs genōōbono Mosisi nbara mō gi kya nyiile mō. O kerē daa Yesu oduduu əbono o bo ne o maŋ baa kii wu'

gëkaako kpa-a mɔ ne o lëe mɔ de o' wɔra mɔ-asunbi ɔlëebo.

¹⁷ Wurubuaare gi lëe nyiile Yesu yee,
"Fo gyɛ asunbi ɔlëebo gækpaagækpa.
Okpa ɔbono so ne naa kyena yegɛ
Mekisede gi wɔra asunbi ɔlëebo mɔ
genen ɔkpa ɔbono so kee
ne ne kyu fo wɔra asunbi ɔlëebo faa."

¹⁸ Ilaa ide i kya nyiile yee Wurubuaare gi nyaa dedaa-lëe asunbi alëebo mɔ yela nkan ne. I lii fëe genen asunbi abono ɔnan aŋ kya taale mɔlege nyamese de o' nyee Wurubuaare ase gëkyena.

¹⁹ I kya nyiile yee genen Mosisi nbara nbono gi mɛŋ kya yegɛ ɔko-re ɔko o' gyi Wurubuaare ginsi. Ide kon bere, Yesu asunbi alëebo abono a boran don Mosisi nbara mɔ a ba. Mɔ-lëe mɔ so ne anyamese me laa taale kyu mɔmɔ-gewɔnsa gyan. Amɔ ne nan yegɛ de aye-re Wurubuaare nsana i lɔrɔ de a' nyee tu sindi mɔ.

Yesu Laa Wɔra Asunbi ɔlëebo Gækpaagækpa

²⁰⁻²¹ I kii i bo ibono so Yesu-lëe Wurubuaare asunbi alëebo mɔ a boran don Wurubuaare asunbi alëebo sense mɔ. Imɔ ne n gyɛ yee Wurubuaare gbaa-gbaa genɔ dɔ agyebi ne n yegɛ ne Yesu gi wɔra Wurubuaare asunbi ɔlëebo. Wurubuaare gi ka yee,

"Fo gyɛ asunbi ɔlëebo gækpaagækpa.

Nɛ kerɛ fëe me-nyoro,

gëkaako marŋ kyɛegɛ me-genɔ tɔgesɛ gedɛ kpa-a."

Wurubuaare asunbi alëebo sense mɔ bere, in gyɛ Wurubuaare genɔ dɔ agyebi so ne me wɔra Wurubuaare asunbi alëebo.

22 Lii Wurubuaare geno dɔ agyεbi ade so ne Yesu gi wɔra ɔbono Wurubuaare gi lεe mɔ yεe naa de mɔ so ne mɔ Wurubuaare laa yεge mɔ-re anyamese me' wɔra geno pobɔrɔ. Genen geno pobɔrɔ gebono ge boran don gεgyangbarase mɔ nkana o yεge mɔ-re momɔ me naa kyena wɔra mɔ.

23-24 I kii i bo ibanban ibono so Yesu-lεe asunbi aleεbi mɔ a don aseñse mɔ-lεe mɔ. Imɔ ne n gye yεe genen asunbi aleεbo abono me nyaakyɔ. Genoɔbono me kya wu' mɔ so mɔ, meŋ kya nyε kyena gεkpaa. Yesu bere te nkpa gεkpaa-gεkpaa. O wɔra Wurubuaare asunbi ɔlεeεbo faa, øko man baa yii mɔ-giyaa.

25 Genen so mɔ, asa abono me kya tu sindi Wurubuaare kyu naa de mɔ so mɔ, o bo ɔlon de o' mɔlegε ɔmɔ gεkpaa-gεkpaa. I lii fεe owi kamaase dɔ mɔ, o kpe o bo no o kya kole Wurubuaare o kya sa momɔ.

26 Genen Wurubuaare asunbi aleεbo gεmu ɔnan ne n boran sa aye anyamese. O kyu mɔ-nyoro fεe sa Wurubuaare. Oŋ bo ilaa nyεnyen, ne o gye gisen fulfuli wura. Wurubuaare gi lεe mɔ lii ilaa nyεnyen awɔrabο dɔ, ne o diire mɔ kpe mɔ ase Wurubuaare dɔ.

27 Wurubuaare asunbi aleεbo gεmu sense mɔ me kya lεe asunbi gεke kamaase. Pei ne me laa lεe asunbi sa asa de i' kpaare momɔ-ilaa nyεnyen fεe sa momɔ mɔ, me kya daa gilee sa momɔ-nyoro. Yesu bere oŋ bo ilaa nyεnyen so mɔ, in tiri yεe o' lεe asunbi sa mɔ-nyoro de i' kpaare mɔ-ilaa nyεnyen fεe sa mɔ. In tiri kee yεe gεke kamaase mɔ o' kpe o kya lεe asunbi o kya kpe

ɔ kya ba. Gikolon ne o kyu mɔ gbaa-gbaa nyoro kyu sa ne mɛ mɔɔ. Imɔ ne n gye asunbi abono ɔ lɛɛ kyu kpaare asa ilaa nyenyen fuɛ sa mɔmɔ.

²⁸ Asa abono mɛ wɔra Wurubuaare asunbi aleɛbo gemu kyu naa de Mosisi nbara mɔ so mɔ, mɛ mɛŋ bo ɔlon mɔmɔ-gibaa so de mɛ' wɔra Wurubuaare gelaare. Mosisi nbara mɔ gemara mɔ Wurubuaare gbaa-gbaa genɔ dɔ agyɛbi ne n san yɛgɛ ne mɔ-bi Yesu gi baa wɔra mɔ-asunbi aleɛbo gemu. Wurubuaare gi yɛgɛ Yesu bere gi wɔra mɔ Wurubuaare gisen dɔ ilaa pɛwu sa mɔ kpaa logɛ.

8

Yesu Gye Wurubuaare Asunbi Aleɛbo Gemu Wurubuaare Dɔ

¹ Idɛ kon fe' nu ilaa ibono a kya laare a' nyiile mɔ. A bo genen Wurubuaare asunbi aleɛbo gemu ɔnan ɔbono a dare faa. Mɔ bere ɔ tɛ Wurubuaare ɔbono ɔ gye Gitobelɛ mɔ gibaa gyise so ɔ kya gyi gewura.

² ɔ kya wɔra asunbi aleɛbo gesun Wurubuaare ɔsontent ɔbono ɔ bo Wurubuaare dɔ ne Wura Wurubuaare gbaa-gbaa ne n yii mɔ mɔ. Inj gye Wurubuaare ɔson panpan ɔbono anyamese mɛ yii gesinkpan so mɔ.

Gesinkpan So Asunbi A Kya Lɛɛ Wurubuaare Dɔ-Lɛɛ Mɔ ɔnan Nyiile

³ Wurubuaare asunbi aleɛbo gemu kamaase gesun gebono Wurubuaare gi sa mɔ mɔ ne n gye yɛɛ o' kyu asa ilaa ibono mɛ kya kyu bara Wurubuaare mɔ de mɔmɔ-asunbi atɔ lɛɛ asunbi

sa Wurubuaare. Imoso i kaaborε yεε Yesu ḥbono o te gebunono sa aye Wurubuaare dō mō kee o' nyε ilaa ibono o laa kyu lεε asunbi sa Wurubuaare sa aye mō.

⁴ Ne fεε Yesu bo daa gesinkpan so mō, nkana o manj nyε wɔra Wurubuaare asunbi ɔlεεbo kpa-a. I lii fεε Mosisi nbara mō dō mō, i bo asa abono i kaaborε mōmō-wolε ne me' lεε asunbi sa asa.

⁵ Genen gesinkpan so-lεε asunbi aleεbo mō gesun gebono me kya wɔra mō ge kya lεε genočbono Wurubuaare dō-lεε i de mō ɔnan nyiile aye daa. I meŋ gye imo gbaa-gbaa ne i gye. I de daa fεε genočbono Wurubuaare gi tōge sa Mosisi yεε, "Kere de fo' yii me-ɔson panpan fεε genočbono ne kaala nyiile fo gibii mō so mō."

⁶ Gesun gbaa' gebono Wurubuaare gi kyu wɔra Yesu Kirisito abaa dō mō bere ge tansi don gebono Wurubuaare gi kyu sa gesinkpan so asunbi aleεbo mō. Genen kee ne o yelε anyamese mō-re Wurubuaare nsana, ne Wurubuaare mō-re anyamese me naa de mō so wɔra geno pobɔrɔ gebono ge boran don geno gebono Wurubuaare mō-re anyamese me naa de Mosisi nbara mō so wɔra mō. Geno pobɔrɔ mō dō mō Wurubuaare gi ka ilaa dense yela sa aye anyamese. Genen ilaa dense ibono kee i boran don geno gyangbarase mō-lεε mō.

Geno Dedaa De Gepobɔrɔ

*Gebono Wurubuaare Mō-re Anyamese Me
Wɔra Mō*

7 Nengyene fεε gεnō gyangbarase gebono Wurubuaare mō-re anyamese me wōra mō ge nan ta gudu mō, nkana i maŋ baa kii tiri gεnō nyεsε.

8-9 Wurubuaare gi wu yεε gεnō gyangbarase mō ge meŋ ta gudu so mō, o tōge yεε,

"Owi obono ne keda Isirale awura de Gyuda awura de gibaa

lii Igyipiti awura gesinkpan so mō,
ne yεge me-re mōmō a wōra gεnō.

Gekaako mō i laa ba yεε nan yεge me-re mōmō-naanaana

a laa kii wōra gεnō pobōrō. Gεnō gebono
berε

ge maŋ wōra fεε gegyangbarase mō.

Mōmō abono me meŋ gyi gεnō gebono so.

I ba gεnen mō, i yεge me kee meŋ ka mōmō-gεnō.

10 Nke nbono gi laa ba mō dō mō,
nan yεge me-re mōmō-naanaana a' wōra
gεnō pobōrō.

Me Wurubuaare ne n kya tōge yεε,
gεnen gεnō pobōrō gebono dō mō,
mōmō-nwānsa dō de mōmō-asen dō
ne nan kyu me-nbara mō wōra.

Nan wōra mōmō-Wurubuaare ne mōmō mō,
me laa wōra me-adε.

11 ɔko-re ɔko maŋ baa tōge sa mō-nanbo abee
mō-subu ɔko
yεε o' baa bii me Wurubuaare.

I lii fεε mōmō ɔkamaase, nbii de abelense pewu,
me laa bii me.

12 Nan kyu mōmō ɔkamaase ilaa nyεnyεn ibono
o wōra mō
kyεε mō, ne maŋ baa nyingi imō gεkaako
kpa-a."

13 Ibono Wurubuaare gi tøge kyu lii geno pobøro
mø so mø c yøge gøgyangbarase mø ge wøra
gededaa. Ilaa ibono, mø, imø-iwøle i wu' abøe
i wøra idedaa mø, inj kya keela ne i kya fuë sii.

9

Geno Gyangbarase Mø Øson Ilaa

1 Geno gyangbarase gebono Wurubuaare
mø-re anyamese me wøra mø dø mø, i bo imø-løe
Øson nbara, ne i bo imø-Øsonten øbono anyamese
ne n yii mø gesinkpan so.

2 Genen Øsonten mø gyø daa panpan. Me ten
ibu inyø wøra mø dø. Ansi dø løe obu mø dø
mø, i bo Øson ifatela øgyanten de Øson teebulu.
Bodobodo øbono asa me kya kyu sa Wurubuaare
mø kya gyan' teebulu mø so nno. Me kya terø
genen obu øbono yøe Wurubuaare ansi dø løe
obu,

3 ne me kya terø tudø-tudø løe obu øbono me
ten wøra mø yøe Wurubuaare obu bele. Gikuru
ne n barage ansi dø løe mø de tudø-tudø løe obu
mø dø.

4 Tudø-tudø løe obu mø dø mø, i bo Wu-
rubuaare Øson onufuii Ødeæten øbono me kyu
sika køkøc nkyu kokuaa mø mø. Øson atø
gidekaa kee gi de genen obu øbono dø. Me kya
terø genen gidekaa gibono yøe "geno gebono Wu-
rubuaare mø-re anyamese me wøra mø gidekaa".
Gidekaa mø nyoro so gøten kamaase mø, i gyø
daa sika køkøc nkyu. Gimø dø mø i bo sika køkøc
bonboron, de agyudø abono me kya terø amo yøe
"mana" mø, de Aron oyii tugøse øbono ø pørøge
afødaa mø. Abui patela-patela ako a bo gidekaa

mō dō kee. Abui abono so ne Wurubuaare gi
ŋmarase gēnō gebono ḡ yēgē mō-re anyamese
mē wōra mō gyan.

⁵ Gidekaa mō obundii so mō, mē pōrō ilaa
ikoana gyan' fēe Wurubuaare dō iscc. Genen
iscc mō i kya lēe Wurubuaare nyisigyi nyi-
ile owi kamaase. Mē kya terē obundii mō
yēe ilaa nyenyen ḡkpaarefueten. Iscc mō mē
wōnga mōmō-aban bun genen ilaa nyenyen
ḡkpaarefueten mō. A maŋ nyē nyoro aberē ade
dō de a' tōge imō so ilaa kamaase logē.

Gesinkpan-Lēe Asunbi Aŋ Kya Kpaa

De Ilaa Nyenyen I' Lii Asa Nwɔnsa Dō

⁶ Mē wōra imō idē pēwu mō, i san mō,
Wurubuaare asunbi aleɛbo mō mē san mē kya
loo ɔsonten mō ansi dō-lēe obu mō dō mē kya
wōra ɔson mō ilaa wōrase mē kya kpe mē kya
ba;

⁷ Tudo-tudō lēe obu mō dō berē, Wurubuaare
asunbi aleɛbo gemu mō wole ne n kya nyē loo
nno. Gesi dō mō gikolon guan ne ḡ kya loo nno.
G laa loo nno genen mō, i kaabore o' kyu nbue
nkalan loo de o' kyu kpaa lēe asunbi abono a
laa yēgē Wurubuaare o' kyu mō gbaa-gbaa ilaa
nyenyen de asa sense-lēe ilaa nyenyen ibono mē
wōra ne mēj nyi mō kyēe mōmō.

⁸ Kyu naa de ɔson ilaa wōrase idēana so
mō, Wurubuaare Oduduū mō kya lēe nyiile
yēe owi ɔbono ḡkara genen gesinkpan so-lēe
Wurubuaare ɔsonten baare san ḡ bo no mō,
Wurubuaare mēj ti sa ḡkpa de mō-asonbo mē'
nyē kyon loo Wurubuaare obu belē mō dō.

9 ḥson ilaa wɔrəsɛ ide i gye daa gikpalɛ kyu lii nke nde dɔ-lɛs Wurubuaare ḥson mɔ so. I kya nyiile aye yee nbue nbono asa me kya kyu kyɔɔlɛ Wurubuaare de asunbi abono me kya lɛs kyu naa de Mosisi nbara mɔ so mɔ i maŋ taale yɛgɛ nyamese gisen gi' kyena mɔ geten kolon yee ilaa nyenyen ibono o wɔra mɔ i maŋ baa nyida mɔ-re Wurubuaare nsana.

10 I gye daa nbara kyu lii ilaa gyise de ilaa nunse so de asunbi kpei-kpei abono a kya lɛs ilaa kyɔlesɛsɛ lii asa nyoro so sa ɔmɔ. Genen nbara nbono gi de baa fo owi ɔbono Wurubuaare gi san bara ilaa pobɔrɔ mɔ.

Yesu Gi LEE Asunbi Gikolon Kpaare Aye-Ilaa Nyenyen Fue Gekpaa

11 Ide bere Wurubuaare gi sun anyamese ɔmɔlegɛbo ne o baa wɔra Wurubuaare asunbi aleebɔ gemu. Mɔ ne n bara ilaa dense ibono a kya nyɛ mɔ. O wɔra mɔ-asunbi ɔleebɔ gesun mɔ, i meŋ gye gesinkpan so-lɛs ɔsonten ɔbono anyamese me yii mɔ dɔ ne o loo kpaa lɛs genen asunbi abono. O loo daa ɔsonten ɔbono o don gesinkpan so lɛs mɔ dɔ. Genen ɔsonten ɔbono kya gyi Wurubuaare ginsi don gesinkpan so lɛs mɔ.

12 Wurubuaare geten' dɔ ne n gye genen ɔsonten ɔbono. O loo nno gikolon genen mɔ, i ta. I kya nyiile yee i meŋ gye itiide de inaadɛana nkalan ne o kyu kpaa loo de o' kyu lɛs asunbi. Mɔ gbaa-gbaa lɛs nkalan ne o kyu loo. Genen ne o wɔra ne o sɔgɛ aye lii ilaa nyenyen pewu gemu mɔ abaa dɔ kiiri aye wɔra Wurubuaare abaa dɔ gekpaa-gekpaa.

13 Asunbi aleebi mō mē kya dēe nnaadēbi de mē' kyu nmō-nso de itiide de inaade nkalan kyu lēe asunbi sa asa. Genen asunbi abono aŋ gyē gisen dō ilaa gbaa ne a kya taale lēe ilaa kyōlesesē lii asa nyoro so sa mōmō faa.

14 Ne Kirisito-lēe nkalan mō de-e? Nmō nbono bere gi laa kpaare ilaa nyenyen ibono i tēe aye-re Wurubuaare nsana mō lii aye-asen dō. A laa nyē de a' kpe a kya son Wurubuaare ɔbono o bo no aberē kamaase dō mō. I lii fēe Kirisito gi kyu mō-nyoro kyēe ne o lēe asunbi sa Wurubuaare aye so. A nyi ibono Yesu asunbi aleebi mō a gyi Wurubuaare ginsi gēkpaa. I lii fēe oŋ wōra ilaa nyenyen gēkaako kere, ne o wu' sa aye kyu naa de Wurubuaare Odudu ɔbono o kpe o bo no aberē kamaase dō mō.

15 Imōso Kirisito ne n gyē ɔbono o yelē anyamese mō-re Wurubuaare nsana. Lii mō so ne Wurubuaare gi yēge mō Wurubuaare mō-re anyamese mē kii wōra genō pobōrō faa. I kya nyiile yēe genō gyangbarase gebono Wurubuaare gi wolaa yēge aye-re mō a wōra mō a tōrō gemōnbara. Imōso Kirisito gi kyu mō-nkpa kyare ne i ka gikō de i' molēgē aye lii genen ilaa nyenyen ibono dō. O wu' sa aye genen mō, aye abono Wurubuaare gi tōgē aye yēe a' son mō mō a laa nyē nyē ilaa dēnse ibono o wolaa ka yela sa mō-adē mō. Ne genen ilaa ibono bere i manj ta ɔkara.

Nkalan Gi Laa Kyēegē Fue

*Pei De Wurubuaare ḍ' Kpaare Ilaa Nyenyen
Fue*

16 Nengyene nyamese mɔ-re mɔ-subuana mɛ wɔra geno mɔ-tɔgyi so yela mɔ, kaase mɔ laa wu' pei de ilaa ibono i' lɔɔ nyɛ wɔra gesun.

17 I lii fɛɛ lewu ne n kya yɛgɛ ne asa mɛ kya gyi ɔko atɔ. Owi ɔbono ɔŋ ti wu' mɔ, geno gebono ge maŋ taale yɛgɛ ɔko ɔ' nyɛ gyi mɔ-atɔ.

18 Geno gyangbarase gebono Wurubuaare mɔ-re anyamese mɛ wɔra mɔ kee ge tiri yɛɛ nkalan gi kyɛɛge fue pei de mɛ' taale gyi genen geno mɔ so.

19 Owi ɔbono Wurubuaare mɔ-re anyamese mɛ laa baa gyi geno gyangbarase mɔ so mɔ, Mosisi gi kale nbara nbono mɛ ɲmarase yela mɔ nyiile asa mɔ pewu. Nfono mɔ o kyu itiide de inaadɛ nkalan de nkyu saare, ne o kyu giponfɛ gibono mɛ kya terɛ yɛɛ hisopo mɔ de sande ifuu pebara kyu ɲminde dabɔlɛ, ne o kyu nyɔɔ nkalan de nkyu mɔ dɔ, ne o kyu ɲmadɛ-ɲmadɛ nbara ɔwɔlɛ mɔ de asa mɔ pewu,

20 ne o tɔgɛ yɛɛ, "Nkalan ndɛ ne Wurubuaare gi kyu nyise gibaa yɛɛ feye-re mɔ fɛ wɔra geno. Fɛ' gyi geno mɔ so."

21 Mosisi gi kii kyu nkalan mɔ kyu ɲmadɛ-ɲmadɛ Wurubuaare ɔson panpan mɔ dabɔlɛ de ɔson ilaa mɔ pewu.

22 Mosisi nbara mɔ dɔ mɔ, ne fɛɛ iŋ gyɛ ilaa kalese iko so mɔ, nkana nkalan wolɛ ne mɛ kya kyu lɛɛ ilaa kyɔlesɛse lii ilaa kamaase so. Nyamese maŋ nyɛ Wurubuaare ɔ' kpaare mɔ ilaa nyenyen ibono ɔ wɔra mɔ fue sa mɔ, genen mɔ, nkalan gi kyɛɛge fue pei.

Ba Gesinkpan So Ginyɔsse

23 Gesinkpan gedε so ɔson ilaa i lii Wurubuaare dɔ lεε mɔ daa. In gyε yεε imɔ gbaa-gbaa berε ne i gyε. Imɔso ne i kaabore yεε nbue nkalan ne anyamese mε' kyu lεε asunbi de i' lεε ilaa kyɔlesεsε sa mɔmɔ mɔ. Wurubuaare dɔ ɔson ilaa berε, i kaabore i' nyε asunbi abono a don nbue nkalan-lεε asunbi mɔ. Genen asunbi ne Kirisito gi kyu mɔ gbaa-gbaa lεε nkalan kyu lεε mɔ.

24 O loo Wurubuaare geten' dɔ. Nno ne n gyε Wurubuaare dɔ. In gyε geten' gebono anyamese mε kyu mɔmɔ-abaa yii mɔ dɔ ne Kirisito gi loo genen. Gesε gere-lεε Wurubuaare ɔsonten mɔ kya lεε Wurubuaare dɔ-lεε mɔ ɔnan nyiile daa. I mεŋ gyε Wurubuaare dɔ-lεε mɔ gbaa-gbaa. Ide kon mɔ aye abono a ka gyan' Kirisito so mɔ a nyε Kirisito bo Wurubuaare ase aye-giyaa dɔ.

25 Kirisito gi loo Wurubuaare dɔ genen mɔ, i mεŋ gyε yεε ɔ kpe ɔ de mɔ-nyoro ɔ kya lεε asunbi gesi kamaase fεε genɔɔbono Isirale awura Wurubuaare asunbi aleebø gemu mɔ kya kyu nbue nkalan loo Wurubuaare obu bele mɔ dɔ mɔ lεε asunbi sa Wurubuaare gesi kamaase mɔ.

26 Fεε genen ne i de mɔ, nkana kpe kyu lii owi ɔbono Wurubuaare gi lεε soso de gesε baa lii de ndε faa, ɔfaanan Kirisito kpe san ɔ kya wu ɔlaawuse ɔ kya kpe ɔ kya ba. Owi ɔbono gesinkpan so gekyena nke mɔ gi kya ba laalaalogε faa, Kirisito gi kpe loo Wurubuaare dɔ daa gikolon. Mɔ-nyoro ne o kyu sa ne me mɔɔ, ne i wɔra asunbi abono ɔ lεε aye anyamese gimu

so de i' nyε kpaare aye-ilaa nyεnyen fue sa aye.

²⁷ I dε sa nyamese yεs o' wu' gikolon, de imo gemara mɔ, Wurubuaare o' gyi mɔ-nbεlε.

²⁸ Genen kee ne Kirisito gi wu' gikolon ne o lεs asunbi sa Wurubuaare ne i kpaare asa sakyɔ ilaa nyεnyen fue sa mɔmɔ. Imoso i gye gesintin yεs gεkaako o laa kii ba gesinkpan so ginyɔsε. Abere abono bere mɔ, i meŋ baa i gye yεs asa ilaa nyεnyen gikpaarefue so ne o naa. Ginyɔsε gibono o laa ba mɔ, o laa baa mɔlegε asa abono mɔmɔansi a gyan' mɔ so mɔ de me' nyε Wurubuaare ase gεkyena.

10

Yesu Gi Ba Baa Wɔra Wurubuaare Gelaare

¹ ɔson ilaa ibono Mosisi nbara mɔ gi kyu ba mɔ i dabɔle lii Wurubuaare dɔ lεs mɔ faa mɔ, i meŋ taale wɔra fεs imɔ gbaa-gbaa. Imoso ibono asa mɔ me kya lεs asunbi kolon abono sa Wurubuaare gesi kamaase dɔ me kya kpe me kya ba faa mɔ, asunbi mɔ a manj taale kpaare asa abono me kya laare me' tu sindi Wurubuaare mɔ ilaa nyεnyen fue de me' gyi Wurubuaare ginsi kpaa logε.

² Ne fεs asunbi ade a laa taale kpaare Wurubuaare asonbo ilaa nyεnyen fue sa mɔmɔ gεkpaa mɔ, nkana ɔfaanan me laa bii mɔmɔ-asen dɔ yεs ilaa nyεnyen iko in baa i bo mɔmɔ-re Wurubuaare nsana de me' manj baa lεs genen asunbi abono.

³ Genɔɔbono i dε faa mɔ, genen asunbi abono me kya lεs mɔ a kya yεgε me kya nyingi ilaa nyεnyen ibono me wɔra mɔ gesi kamaase.

4 I lii fεε inaadε de itiide-lεε nkalan gi manj taale kpaare nyamese ilaa nyenyen ibono ɔ wɔra mɔ fue sa mɔ kpa-a.

5 Imɔ ideana so ne owi ɔbono Kirisito gi ba gesinkpan so mɔ ɔ tɔge sa Wurubuaare yεε, “Akyɔleto de asunbi atɔ bere i meŋ kya da fo ɔbole; fo yεge ne bingiri nyamese. Fo sa me nyamese nyoro.

6 Ibono me kya kyu nbue kyɔle fo abεε me kya kyu lεε asunbi de i' kpaare mɔmɔ-ilaa nyenyen fue mɔ, imɔ iko i meŋ kya gyi fo-ginsi.

7 Nfono ne ne tɔge yεε, ‘O Wurubuaare, me ne. Ne ba de n' baa wɔra fo-gelaare fεε genɔɔbono me wolaa ɔmarase tɔge me-nyoro so ilaa fo-agyebi ɔwole mɔ dɔ mɔ.’ ”

8 Owi ɔbono Kirisito gi tɔge genen ilaa idε sa Wurubuaare mɔ, ɔ daa gitɔge yεε, “Akyɔleto de asunbi atɔ de nbue nbono me kya kyu kyɔle de asunbi abono me kya lεε yεε fo' kpaare mɔmɔ-ilaa nyenyen fue sa ɔmɔ mɔ, i meŋ kya da fo ɔbole ne i meŋ kya gyi fo-ginsi.” (Yεge nkana asunbi abono Mosisi nbara mɔ gi kya nyiile yεε me' lεε mɔ ne.)

9 Imɔ idε gemara ne Kirisito gi kii tɔge bɔla yεε, “O, Wurubuaare! Me ne; ne ba de n' baa wɔra fo-gelaare.”

Idε i kya nyiile aye yεε Wurubuaare gi kpaare genɔ gyangbarase gebono ɔ yεge mɔ-re anyamese me daa giwɔra mɔ, ne ɔ san kyu ɔpobɔrɔ yii giyaa.

10 Wurubuaare gelaare gebono Yesu Kirisito gi baa wɔra mɔ ne n yεgε ne Wurubuaare gi kpaare aye-ilaa nyenyen fuε sa aye. Imɔ ne n gyε yεs Kirisito gi kyu mɔ gbaa-gbaa mɔ-nyoro kyu lεs asunbi sa Wurubuaare gikolon de i' nyε lɔrɔ aye yela sa Wurubuaare gekpaa-gekpaa.

*Asunbi Kolon Ne N Yεgε Ne A Wɔra Gisen
Fufuli Awura Gekpaa*

11 Wurubuaare asunbi ɔlεεbo kamaase kpe ɔ yεle ɔ de asunbi gileε dɔ ɔ kya sa Wurubuaare gekε kamaase. ɔ kpe ɔ kya lεs genen asunbi kolon abono ɔ kya kpe ɔ kya ba. Genen asunbi abono a mεŋ kya taale kpaare anyamese ilaa nyenyen ibono mε wɔra mɔ fuε sa mɔmɔ kpa-a.

12 Kirisito bere gi wu' sa aye de i' wɔra ilaa nyenyen gikpaarefue asunbi abono a bo no gekpaa-gekpaa. Genen asunbi kolon abono a kya taale kpaare anyamese ilaa nyenyen fuε sa mɔmɔ owi kamaase dɔ. ɔ lεs asunbi mɔ ta genen mɔ, ɔ kpaa kpelege kyena Wurubuaare gibaa gyise so mɔ-re mɔ mε kya gyi gewura.

13 San kyu lii genen aberε abono kyu kyon mɔ, ɔ te ɔ gyoo owi ɔbono Wurubuaare laa yεgε ɔ' kyise mɔ-akyobo de mɔ-ayaa mɔ.

14 Asunbi kolon guan ne ɔ kpe lεs, ne genen asunbi abono a kya yεgε aye abono ɔ lɔrɔ yela sa Wurubuaare mɔ a kya nyε gyi Wurubuaare ginsi kpaa logε gekpaa-gekpaa.

15 Wurubuaare Odudu mɔ kee gi tɔge imɔ so ilaa sa aye. ɔ tɔge yεs,

16 "Nkε nbono gi laa ba mɔ dɔ mɔ,

nan yegē me-re anyamese a' kii wōra genō pobōrō.

Me Wurubuaare ne n kya tōge yee,
 'Genen genō pobōrō gebono dō mō,
 mōmō-nwānsa dō de mōmō-asen dō ne nan
 kyu me-nbara mō wōra.'

¹⁷ Ne Wurubuaare gi kii tōge yee,
 "Maŋ baa nydingi mōmō-ilaa nyenyen ibono me
 wōra mō
 de genōcbono me tōrō me-nbara mō
 gēkaako kpa-a."

¹⁸ Imōso ibono Wurubuaare gi nyē tōge yee o kyu
 asa ilaa nyenyen ibono me wōra mō kyee mōmō
 faa mō, i meŋ baa i tiri yee me' kii lēe asunbi de
 i' kpaare mōmō-ilaa nyenyen fue.

A' Kyu Gesintin De Gikagyan Tu Sindi Wurubuaare

¹⁹ Imōso me-nanboana, ibono Yesu gi kyeege
 mō-nkalan fue sa aye so mō, a kya da otu loo
 Wurubuaare ase mō-obu bele mō dō.

²⁰ Yesu ne n bugi genen ɔkpa pobōrō ɔbono sa
 aye kyu naa de mō gbaa-gbaa nyoro gibi mō so.
 ɔ yegē gikuru gibono gi barage Wurubuaare ibu
 inyō mō dō mō gi tigi sa aye ɔkpa de a' nyē kyon
 loo Wurubuaare ase. Genen ɔkpa ɔbono kya sa
 aye gēkyena gēkpaa.

²¹ Nperē a nyē ɔbono ɔ gyē Wurubuaare asunbi
 olēzēbo bele. ɔ kya kers Wurubuaare geten' dō
 asa so.

²² Imōso a' kyu gesintin ka gyan Wurubuaare
 so de a' tu sindi mō, de a' lēe akyōče kamaase lii
 aye-asen dō. Wurubuaare gi yegē a' bii aye-gisen
 dō yee ilaa nyenyen ibono a wōra mō i meŋ baa i

kyā nyida aye-re mō nsana, ne o yegē a nyē nkyu dense gyere.

²³ A' yele aye-ayaa so girin de aye-ansi a kpe gyan' ilaa dense ibono Wurubuaare gi ka yela sa aye ne a kya lē tōge yē a sō imō gyi mō so. I lii fēe Wurubuaare ɔbono o ka imō yela sa aye mō gyē ɔpaawərabo.

²⁴ A' sa abara so gewōnsa de a' tōge wōra abara de aye pēwu a' nyē laare abara ilaa de a' wōra gideñse.

²⁵ I kaaboré a' kyena a kya gyan' dabole Wurubuaare ɔson mō dō. Aŋ sa a' taa gegyan yegē fēe ɔgenɔbono ako mē kya wōra mō. Gegē gebono Wurubuaare laa kyu gyi anyamese pēwu nbēle mō ge kya fuude. Imoso a' lōro tōge keda abara nyoro too.

I Tansi I Bo Gifuu Yēe Wurubuaare Laa Nyē Fo ɔko Wōra Mɔ-Gibaa Dɔ

²⁶ Ibono a ti nyē bii Wurubuaare gesintin faa ne a kii kere ansi a kpe a kya wōra ilaa nyenyeñ mō, i manj baa nyē asunbi abono a laa baa taale kpaare aye-ilaa nyenyeñ ibono fue sa aye.

²⁷ A san a te a gyoo daa aye-nbēle gegyiké gebono ge tansi ge bo gifuu mō. Genen aberé abono mō ɔgya gin-gin ne nan dēe asa abono mē kya kō de Wurubuaare mō.

²⁸ Nengyene ɔko mēn ka Wurubuaare nbara nbōno Mōsisi gi ŋmarase yela mō geno, ne anyo abee asa' mē wu tōge yē, "En! Kaasē mō gi wōra genen" mō, nbara mō gi kya nyiile yē mē' mōcō mō. Mē mēn sa mē' su mō so.

29 Ne əbono, mɔ, oŋ kyu Wurubuaare mɔ-bi mɔ terɛ sei mɔ de-e? Fεye ase mɔ, menɛ gisobiide ɔnan ne Wurubuaare laa kyu sa mɔ? Oŋ kyu Wurubuaare mɔ-bi mɔ nkalan mɔ yee gi gyε ilaa iko. Genen nkalan nbono, mɔ, ne Wurubuaare mɔ-bi mɔ gi kyεege fue de Wurubuaare mɔ-re anyamese me' nyε wɔra geno. Kyu lii nkalan nbono so ne Wurubuaare gi lɔrɔ genen kaase mɔ yela sa mɔ-nyoro. Əbono ɔ wɔra genen mɔ, ɔ saale Wurubuaare Oduduun əbono ɔ gyε Gitolon Gεmu mɔ ne. Imoso Wurubuaare laa tansi biide mɔ-giso.

30 A nyi mɔ əbono ɔ tɔgε yee,
“Me ne n kya ka ilaa nyenyen giwɔra gikɔ.
Me ne nan tεela ilaa nyenyen awɔrabo.”
ɔ tɔgε kee yee,
“Me Wurubuaare nan gyi me-adε nbεlε.”
31 I tansi i gyε ilaa ibono i bo gifuu yee Wurubuaare əbono ɔ bo no gεkpaagεkpa mɔ laa nyε fo əko wɔra mɔ-gibaa dɔ.

Fεye-Ansi A Gyan Wurubuaare So Mɔ, Fε Laa Nyε Ntεela Bele

32 Fε' nydingi owi əbono fe daa giwu Wurubuaare fatela mɔ bii mɔ. Genen aberɛ abono mɔ, fe wu ɔlaawuse kpei-kpei gikyɔ. Owि əbono fe kya kpon genen mɔ, fe taale keda nyoro.

33 Iko mɔ, asa me liire fεye sansana saale fεye ne me ka fεye-ansi. Iko mɔ mɔ, me kya wɔra fεye-nanboana ako awɔrɔfɔɔ genen mɔ, fεye, mɔ, fe kya kpaa kerɛ mɔmɔ so.

34 Fε yiyεe sa fεye-nanboana abono ako me keda tii de ibu mɔ. Asa me sɔgε fεye-atɔ abono

fε bo mɔ, i mεŋ loo fεye. I wɔra fεye ɔkon daa. I lii fεε fe nyi fεye-asen dɔ yεε ilaa ibono Wurubuaare gi ka yela sa fεye mɔ bere i san i bo no sa fεye, ne i don atɔ abono gbaa bun.

³⁵ Imɔso ibono fεye-ansi a gyan Wurubuaare ilaa so genen mɔ, feŋ sa fε' taa imɔ yεge. Fe laa nyε imɔ so ntεela bele.

³⁶ I tiri yεε fε' nyε gisen de fε' wɔra Wurubuaare gelaare de fε' nyε ilaa ibono ɔ ka yela sa fεye mɔ.

³⁷ Wurubuaare agyεbi mɔ dɔ i tɔge yεε,
"I san daa ɳmaraa de ɔbono ɔ laa ba mɔ o' ba.
Oŋ baa kεla.

³⁸ ɔbono ɔ kya ka gyan me Wurubuaare so mɔ
ne nan kyu yεε mɔ-gisen dɔ i boran.

Genen kaase ɔbono ne nan nyε me Wurubuaare
ase gεkyena.

ɔbono mɔ-gisɔɔgyi gi koso me so mɔ bere
ɔ manj gyi me-ginsi."

³⁹ Abono ɔ dare yεε mɔmɔ-gisɔɔgyi gi koso Wurubuaare so ne mε fuε mɔ-ɔkpa mɔ mɔ, aye bere, aŋ bo mɔmɔ dɔ. A bo daa mɔmɔ abono mε kya ka gyan mɔ so mɔ dɔ. Aye ne ɔ laa mɔlege de a' nyε kyena mɔ ase.

11

Asa Abono Me Sɔɔ Wurubuaare Gyi Mɔ

¹ Gisɔɔgyi ne n gyε ilaa ibono i kya yεge a' bii aye-asen dɔ yεε Wurubuaare laa wɔra ilaa ibono aye-ansi a gyan' imɔ so mɔ. Gisɔɔgyi ne a kya kyu bii yεε Wurubuaare ilaa ibono aŋ kya wu de ansi mɔ i bo no gesintin.

2 Wurubuaare asonbo adedaabo mō mē sōcō Wurubuaare gyi so mō, mē gyi Wurubuaare ginsi.

3 A sōcō Wurubuaare gyi so mō, a kya nu gesē yees Wurubuaare gi kpe tōge daa de genō ne soso de gesē i ba i bo no faa. Imōso ilaa ibono aŋ kya wu de ansi mō ne Wurubuaare gi kyu lēe ibono a kya wu de ansi faa.

4 Abelē gi sōcō Wurubuaare gyi so mō, o lēe asunbi sa mō, ne mō-asunbi mō a gyi mō-ginsi don Keen-lēe. Lii genōcōbono Abelē gi sōcō Wurubuaare gyi so mō, Wurubuaare gi kyu mō yees mō-gisen dō i boran, ne o tōge ilaa dense kyu lii mō-asunbi mō so. Abelē gisōcōgyi gide so mō, dabōle ibono o ti wu' faa, mō-ginyen gi san gi dē baa lii de ndē.

5 Inōki gisōcōgyi so mō, o mēj wu'. Wurubuaare gi puru mō dii kpe mō ase. Oko mēj baa wu mō. Asa mē laare mō kpon, i kya nyiile yees Wurubuaare gi puru mō faa fem kyu dii kpe mō ase de ansi. Wurubuaare agyebi dō i lēe nyiile aye yees pei de i' ba de Wurubuaare o' puru Inōki genen mō, o gyi Wurubuaare ginsi daa.

6 Fo nyamesē foŋ kya sōcō Wurubuaare gyi mō, fo manj taale gyi mō-ginsi kpa-a. Fo əbono fo kya laare fo' bii Wurubuaare lii fo gisen dō mō, i tiri yees fo' sōcō gyi yees o bo no de fo' sōcō gyi kee yees o kya tēela asa abono mē kya pēere ansi de mē' bii mō mō.

7 Nowa gi sōcō Wurubuaare gyi so mō, o nu Wurubuaare gedē. Imō ne n gyē yees mō-gēkyena dō mō, Wurubuaare gi gyō mō ɔwōlīi yela yees ilaa iko i laa baa ba. Genen aberē abono mō, oŋ

ti wu genen ilaa ibono de mɔ̄-ansi, ne ɔ̄ dabɔ̄lɛ wɔ̄ra ilaa ibono Wurubuaare gi tɔ̄gɛ sa mɔ̄ mɔ̄. ɔ̄ sale gikolii bele gibono gi baa mɔ̄lege mɔ̄-re mɔ̄-geten dɔ̄ asa. Kyu naa de Nowa gisɔ̄ɔgyi gide so mɔ̄, i lɛɛ nyiile yɛɛ gesinkpan so anyamese mɛ kaabore Wurubuaare o' bun ɔ̄mo gipueɛ genen owi ɔ̄bono dɔ̄. Nowa bere Wurubuaare gi kyu mɔ̄ yɛɛ mɔ̄-gisen dɔ̄ i boran kyu naa de mɔ̄-gisɔ̄ɔgyi gibono ɔ̄ sɔ̄c Wurubuaare gyi mɔ̄ so.

⁸ Abraham gi sɔ̄c Wurubuaare gyi so mɔ̄, o nu Wurubuaare gedɛ. Wurubuaare gi tɔ̄gɛ sa mɔ̄ yɛɛ c' koso nfono ɔ̄ wolaa ɔ̄ te mɔ̄ kpe geten banban. Wurubuaare gi ka yela sa mɔ̄ yɛɛ nno ne nan san wɔ̄ra mɔ̄-lɛɛ. Gesintin mɔ̄, ɔ̄ koso, yegɛ ɔ̄ meŋ nyi nfono ɔ̄ kya kpe mɔ̄.

⁹ ɔ̄ sɔ̄c Wurubuaare gyi so mɔ̄, ɔ̄ kpaa fo gesinkpan gebono Wurubuaare gi ka yela sa mɔ̄ mɔ̄ so mɔ̄, ɔ̄ kyena gemɔ̄ so fɛɛ isafo. ɔ̄ŋ kyena geten kolon. ɔ̄ naa ɔ̄ kya kyena daa ibu ibono mɛ kya kyu nbue iwolɛ kyu yii imɔ̄ mɔ̄ dɔ̄. Mɔ̄-bi Ayisiki de mɔ̄-naana Gyeekɔ̄po kee mɛ baa kyena fɛɛ mɔ̄-lɛɛ mɔ̄ ɔ̄nan. I kya nyiile yɛɛ ilaa ibono Wurubuaare gi ka yela sa Abraham mɔ̄, ɔ̄ ka yela sa mɔ̄mɔ̄ kee.

¹⁰ Ibono so Abraham gi taale nyɛ gisen genen mɔ̄ ne n gyɛ yɛɛ o kyu mɔ̄-ansi gyan' daa ɔ̄sowole ɔ̄bono ɔ̄ bo no gekpaa-gekpaa mɔ̄ so. Genen ɔ̄sowole ɔ̄bono ɔ̄lɛɛbo de mɔ̄-oyiibo ne n gyɛ Wurubuaare.

¹¹ Abraham mɔ̄-ka Sara meŋ korogɛ kere. ɔ̄ sɔ̄c Wurubuaare gyi so mɔ̄, dabɔ̄lɛ mɔ̄-gikyibelense dɔ̄ mɔ̄, ɔ̄ nyɛ ɔ̄lon lii Wurubuaare ase, ne ɔ̄ da ɔ̄tɔ̄ korogɛ. O sɔ̄c Wurubuaare gyi

yee Wurubuaare gyee ɔpaawɔrabo. C laa wɔra ilaa ibono ɔ ka yela sa mɔ mɔ.

12 Imɔso, lii genen gisɔɔgyi gide so mɔ, Aberaham ɔbono ɔ belɛ ɔ ti ɔ kya fuude lewu mɔ gi nyɛ gebii korogɛ, ne genen gebii kolon gebono ge nyɛ anaana-anaana-ana abono mɔmɔ-gɛguyačo ge nyaakyɔ fɛe agyɛkpebi de apoo genɔ giɛsii.

13 Genen adedaabo abono ne terɛ faa pewu me ssɔ Wurubuaare gyi mɔmɔ-gɛkyena dɔ kaaborɛ me wu'. Owi ɔbono me mɛŋ ti nyɛ ilaa ibono Wurubuaare gi ka yela sa mɔmɔ mɔ, me ti wolaa bii mɔmɔ-asen dɔ yee i bo ɔkpa i kya ba, ne i wɔra mɔmɔ ɔkon. Me kyule yee me gyee daa asafo gesinkpan so. Gese gere in gyee mɔmɔ-gɛwi.

14 Asa abono me kya tɔgɛ genen ilaa ide mɔ, me kya lɛe nyiile yee me kya laare ɔsowole ɔbono ɔ laa baa wɔra mɔmɔ-gɛwi gɛkaako mɔ ne.

15 Nengyene fɛe ɔsowole ɔbono me daa gikyena mɔ menan da mɔmɔ-ɔbole mɔ, nkana me laa taale kii kpe nno.

16 Genɔɔbono i de faa mɔ, mɔmɔ-ansi a gyan' daa ɔsowole ɔbono ɔ don gesinkpan so-lɛe mɔ so. Wurubuaare gi lɔrɔ genen ɔsowole ɔbono yela sa mɔmɔ. Ibono mɔmɔ-ansi a gyan' Wurubuaare dɔ-lɛe ɔsowole mɔ so genen so mɔ, me kya terɛ Wurubuaare yee mɔmɔ-Wurubuaare mɔ, in bo Wurubuaare ipeli.

17-18 Owi ɔko dɔ mɔ Wurubuaare gi daase Aberaham kere. C tɔgɛ mɔ yee o' kyu mɔ-bi Ayisiki kpaa kycɔlɛ sa mɔ. Yegɛ ɔ wolaa tɔgɛ yela sa mɔ yee, "Kyu naa de fo-bi Ayisiki so ne fo laa nyɛ anaana-ana abono ne ka yela sa fo mɔ." Imɔ-re imɔ genen gbaa mɔ, Abraham gi

dabole kyule yee o laa kyu mo-bi kolon obono o bo mo kyu kpaa kycole sa Wurubuaare. C scc Wurubuaare gyi, ne

19 o kyu imo yee nengyene o wora genen mo, Wurubuaare laa taale kyingi mo lii ibuni do. Ne gesintin mo, i baa wora fees Wurubuaare gi kyingi mo kiiri sa mo. I lii fees oñ baa yeges mo o' kycole mo.

20 Ayisiki gi sse mo, mo kee gi scc Wurubuaare gyi so mo, pei de o' loo' wu' mo, o tge ilaa ibono i laa ba mo-biana Gyekopo de Isawu so mo, ne o sa emc elon Wurubuaare ginyen do.

21 Gyekopo gi scc Wurubuaare gyi so mo, owi obono o kya laare o' lees oñe mo, o koso kyena, ne o sa mo-bi Gyosefo-lees mo-biana anye mo elon Wurubuaare ginyen do. O kyu mo-oduduun gyan' mo-oyii tugese so, ne o lees Wurubuaare ginyen.

22 Gyosefo gi scc Wurubuaare gyi so mo, owi obono o wu yee mo-nke gi kya fo ibono o laa kii kpe mo-naanaana ase mo, o taale wu tge yela yee mo-nanboana Isirale awura mo me laa baa koso Igyipiti gesinkpan so gekaako. Genen so mo, o ka sa mo-subuana yee gekaako gekaako me laa koso mo, me' kyu mo-awuye koso.

23 Mosisi mo-nyi de mo-se me kyena mo, me scc Wurubuaare gyi. Igyipiti awura gesinkpan so ne me kyena. Owi oko do mo, Igyipiti wura mo gi yela nbara yee me' mo Isirale awura nbii nyensee. Imo genen gbaa mo, me meñ sele Igyipiti wura mo gifuu. Me koroge Mosisi ne me wu yee o bo kanpe mo, me ñara mo ibose isa'. Me meñ ka nbara mo geno.

24 Imɔ gemara mɔ, Igyipiti wura mɔ-bi kyiise gi wu Mosisi, ne o kyu mɔ kpaa bela. Mosisi gi sɛɛ mɔ, ɔ sɔɔ Wurubuaare gyi. Imɔso o kine yɛɛ mɛ meŋ sa mɛ' tɔge yɛɛ ɔ gyɛ Igyipiti wura mɔ mɔ-bi kyiise mɔ-bi.

25 ɔ tɔge yɛɛ ɔ laa kyena daa mɔ-nanboana Isirale awura abono mɛ kya son Wurubuaare mɔ ase. Mɔ-re mɔ-nanboana mɔ mɛ' wu ɔlaawuse mɔ, i boran sa mɔ don ɔkon ɔbono nkana ɔ laa gyi lii ilaa nyenyen giwɔra dɔ mɔ. O nyi yɛɛ genen ɔkon ɔbono maŋ dɛ kpe sa mɔ.

26 Mosisi gi sa gewɔnsa kyu lii ɔbono Wurubuaare laa sun de ɔ' baa mɔlegɛ anyamese mɔ so. O kyu yɛɛ nengyene o' wu ɔlaawuse ne o nun asebi genen kaase ɔbono so mɔ, imɔ ibono i gye ilaa gbaa' sa mɔ don ibono ɔ laa nyɛ Igyipiti awura awuratɔ pewu mɔ. Mɔ-ansi a kpe a gyan' daa ntɛela bele nbono Wurubuaare laa sa mɔ gekaako mɔ so.

27 Mosisi gi sɔɔ Wurubuaare gyi so mɔ, ɔ koso Igyipiti gesinkpan mɔ so. ɔ meŋ sele Igyipiti wura mɔ ginyadon gibono ɔ laa kyu mɔ so mɔ. ɔ keda nyoro kine yɛɛ ɔ maŋ kpe ansi de o' kii gemara. I lii fɛɛ i wɔra mɔ fɛɛ ɔ kya wu Wurubuaare ɔbono ɔko meŋ kya wu mɔ de ansi mɔ.

28 Mosisi gi sɔɔ Wurubuaare gyi so mɔ, o nu Wurubuaare gedɛ, ne o yii "Lewu Gi Seregɛ Aye So" geke bele gigyi ba, ne o kyu nbue nkalan kyu ɣmade-ɣmade aye-ibu nbunono, de Wurubuaare dɔ cɔɔ ɔbono ɔ kya mɔ asa mɔ, ɔ meŋ sa o' yii aye Isirale awura-lɛɛ nbii nyense gyangbarasɛ.

29 Isirale awura adedaabo mō me sō Wurubuaare gyi so mō, Wurubuaare gi sa mōmō okpa, ne me naa fara apoo obono me kya terē yee Apoo Pebara mō lii. Me laa fara apoo mō, mō, nkyu mō gi ye ginyo sa mōmō okpa, ne me naa kyon. Igyipiti awura mō, mō, me ba me' baa fara mō, nkyu mō gi gyi mōmō.

30 Isirale awura mō me sō Wurubuaare gyi so mō, mōmō-re Gyeriko awura me kya kō ikō mō, me naa kyaabōō gækpen gebono me yii kyaabōō Gyeriko osowole mō nke so nke so, nke sono, ne Wurubuaare gi yegē gækpen mō oooore mō gi de gesse.

31 Tutukyii okino gi kyena Gyeriko nno, me kya terē mō yee Rahabe. Pei de Isirale awura me baa kō de emō mō, me sun ako ne me ḥara kpaa kerē osowole mō gidebi. Rahabe gi sō Wurubuaare gyi so mō, onj kyule lēs mōmō-gewi. O kii koso keda mōmō-gisafō bōla daa. Lii genen so mō, owi obono Isirale awura me kpaa mōō genen osowole gisomaanu awura mō, mō berē, me meñ mō.

32 N' kii tōge asa abono me sō Wurubuaare gyi baa kyon mō so ilaa abee n' taa yegē genen? Mañ nyē nyoro daa, nkana nan tōge Gidiyon, Baraki, Samson, Gyefita, Deefidi de Samuel de Wurubuaare ikalan atōgebo mō so ilaa kee.

33 Genen asa ade me sō Wurubuaare gyi so mō, ako me taale kō ikō gyi awura-awura so.

Ako me yegē gesintin gigyi gi' ba asa do.

Mōmō-gisōgyi mō so mō, ako me nyē ilaa dēnse ibono Wurubuaare gi ka yela sa mōmō mō.

Ako me taale baala aguuni nno bun.

34 Ako me duule igya gin-gin ibono i wɔra gifuu
mɔ.

Ako gisɔɔgyi so mɔ, Wurubuaare gi mɔlege
mɔmɔ lii lewu dɔ owi ɔbono nkana asa me
laare me' mɔmɔ cɔmɔ de nki mɔ.

Ako me gye afɔlebo, ne me nyɛ ɔlon baa bingiri
alolonbo.

Me bii kɔ ikɔ, ne me gyi asafo asogya akpen
akpen so.

35 Akyii abono me sɔɔ Wurubuaare gyi mɔ ako
me nyɛ mɔmɔ-sbuana abono me wu' mɔ
me' kii kyingi lii ibuni dɔ.

Ako, mɔ, ibono me sɔɔ Wurubuaare gyi so mɔ,
asa me ka mɔmɔ-ansi, kaabore me kyu
wu'.

I lii fɛɛ me meŋ taa mɔmɔ-gisɔɔgyi mɔ yegɛ.

Me nyi yɛɛ nengyene genen so ne me laa taa
gesinkpan so gɛkyena yegɛ mɔ,
gɛkaako Wurubuaare laa kyingi ɔmɔ
de me' nyɛ gɛkyena gebono ge boran don
gɛdɛ mɔ.

36 Ako, mɔ, me sɔɔ Wurubuaare gyi so mɔ,
asa me gyaabii mɔmɔ ne me koree mɔmɔ.

Ako, mɔ, kee, ibono me sɔɔ Wurubuaare gyi so
mɔ,
asa me ŋminde mɔmɔ ne me tii mɔmɔ de
ibu.

37 Ako, mɔ, ibono me sɔɔ Wurubuaare gyi so mɔ,
asa me da mɔmɔ abui mɔɔ.

Me kyan mɔmɔ ako dɔ ginyɔ-ginyɔ.

Ako, mɔ, me mɔɔ mɔmɔ de nki.

Ako, mɔ, ibono me sɔɔ Wurubuaare gyi so mɔ,
isande de itiide iwole ne n wɔra mɔmɔ-
akuru bunse.

Me wɔra ayenbo. Asa me ka mɔmɔ-ansi,

me meñ nyε mɔmɔ-nyoro.

38 Nkana iñ taa kaaborε gesinkpan so asa nyenyen me' nyε asa dεnse ade me' kyena saare mɔmɔ dɔ.

Mɔmɔ ako, ibono me sɔɔ Wurubuaare gyi so mɔ, meñ nyε ikyenaten ne me naa de apen de abii so.

Me dε-dε gesinkpan ibɔ dɔ de afolε ibɔ dɔ.

39 Genen asa dεnse ade pεwu ginyen gi dε kyu lii genɔɔbono me sɔɔ Wurubuaare gyi mɔ so. Imɔ-re imɔ genen gbaa mɔ, ilaa dεnse ibono Wurubuaare gi ka yela sa asa abono me sɔɔ mɔ gyi mɔ, o meñ yεgε de me' nyε imɔ genen aberε abono.

40 I kya nyiile yεε o wolaa tɔgε yela yεε o laa baa wɔra ilaa dεnse sa aye abono a sɔɔ mɔ gyi ndε faa. Genen ilaa ibono i laa tansi wɔra ɔdan don ibono nkana o laa sa ɔmɔ genen aberε abono mɔ. Mɔmɔ-wole mɔ Wurubuaare maŋ yεgε me' wɔra ɔdan kpaa logε, genen mɔ, aye kee a' baa bɔla de mɔmɔ.

12

A' Kpe A' Kere Daa Yesu Aye-Gεkyena Dɔ

1-2 A' laa ansi kere asa abono a kaala-kaala baa kyon faa. Mɔmɔ-gεkyena ge lεε nyiile aye genɔɔbono me sɔɔ Wurubuaare gyi mɔ. Imɔso ilaa kamaase ibono i laa genda aye de a' meñ nyε wɔra Wurubuaare gelaare kpaa logε mɔ, fε' yεgε de a' lεε imɔ lii aye-ayaa dɔ, titirigu mɔ, ilaa nyenyen giwɔra ibono i kya nyε aye kusaa-kusaa mɔ. A' kpe a' kere daa Yesu aye-gεkyena dɔ de a' wɔra fεε asa abono me keda nyoro selε

ɔnangya ɔbono ɔ de mɔmɔansi so mɔ. Yesu ne n yegɛ a sɔɔ Wurubuaare gyi, ne mɔ ne nan yegɛ a' sɔɔ mɔ gyi kpaa loge. Aberɛ abono me laa da mɔ ajanbi mada de oyii mɔɔ mɔ, ipeeli ibono o gyi genen lewu ɔbono dɔ mɔ, ɔ meŋ kyu imɔ tere sei. O kyu mɔansi gyan' daa ɔkon ɔbono ɔ de sa mɔ mɔ-lewu ɔemara mɔ so, ne o sɔɔ lewu mɔ abaa anyɔ. Ide kon ɔ te Wurubuaare gibaa gyise so ɔ kya gyi ɔewura.

³ Ilaa nyenyen awɔrabo me tansi kyo Yesu, ne mɔ, mɔ, gi nyɛ gisen sa ɔmɔ. Imɔso fe' laa ansi kere mɔ-lees mɔ, de in sa i' yɔɔ feye-nyoro de feye-asen a' koso mɔ so.

⁴ Ibomo fe kya nyanga ansi fe kya kɔ fa-a tii ilaa nyenyen giwɔra faa mɔ, feŋ ti kɔ kpaa fo ibono me laa mɔɔ feye.

Wurubuaare Kya Laare Fo-Ilaa Mɔ Ne ɔ Kya Biide Fo-Giso

⁵ Fe ti tan ibono Wurubuaare gi tɔgɛ wɔra feye fɛɛ mɔ-biana mɔ? Wurubuaare agyebi mɔ dɔ mɔ i tɔgɛ yɛɛ,

"Me-bi, geŋ sa fo' kyu Wura Wurubuaare gibela gibono ɔ kya bela fo, ne ɔ kya lɔrɔ fo mɔ yɛɛ i meŋ gye ilaa gbaa' iko.

Genɔɔbono ɔ kya biide fo-giso mɔ, geŋ sa fo' yegɛ i' yɔɔ fo-nyoro.

⁶ I lii fɛɛ fo isa ɔbono Wurubuaare kya laare fo-ilaa
ne o kyu fo wɔra mɔ-bi gesintin mɔ, fo ne ɔ kya bela.

Fo kee ne n wɔra ilaa nyenyen ne Wurubuaare laa biide fo-giso."

7 Fe' keda nyoro de fe' nyε gisen feye-člaawuse
obono fe kya wu mɔ dɔ. Fe' kyu imɔ yεε feye-sε
ne n kya bela feye, ne o kya lɔrɔ feye genen. I
kyo nyiile yεε Wurubuaare gi kyu feye feε fe gyε
mɔ-biana gesintin. Obi ɔmɔ ne n bo no yεε mɔ-sε
mεŋ kya bela mɔ de o' lɔrɔ mɔ?

8 Wurubuaare kya lɔrɔ mɔ-biana pεwu.
Nengyene feε Wurubuaare mεŋ kya lɔrɔ feye
mɔ, fe mεŋ gyε mɔ-biana gbaa-gbaa ne. Ako-les
nbii ne fe gyε.

9 Gesinkpan gedε so mɔ, aye-sεana mε kya
bela aye ne mε kya lɔrɔ aye, ne aye, mɔ, a kya
kyo buubuu sa mɔmɔ. Ne aye-sε obono o bo
soso, odudu dɔ-les ɔsε mɔ de-e? I kaaborε a'
tansi bara aye-nyoro gesε sa mɔ de a' nyε mɔ-les
gεkyena mɔ ɔnan.

10 Aye-gesinkpan so-les ase mɔ, mε kya bela
aye mɔ, nsi kalese nko ne mε kya bela aye ne mε
kyo lɔrɔ aye gεnɔobono ɔkara mε laa taale mɔ.
Wurubuaare, mɔ, kya bela aye mɔ, o kya bela
aye gεkpaa daa de i' nyε lɔrɔ aye de aye-asen a'
nyε fuuli wɔra feε mɔ.

11 Owi obono ako mε kya bela aye ne mε kya
biide aye-giso mɔ, inj bo aye ɔkon. Mε kya wɔra
aye genen mɔ, a kya wu daa yεε i kya nu aye. Imɔ
gemara mɔ, a kya wu yεε i yεgε a wɔra gesintin
awura ne a nyε gisen yuuli. Owi obono i kya nu
aye genen mɔ, i kpe i kya lɔrɔ aye ne.

12 Imɔso fe' yelε feye-ayaa so girin. Feŋ sa fe'
yεgε i yɔɔ feye-nyoro.

13 Fe' kpe naa daa de Yesu ɔson ɔkpa mɔ
ntintin. Ilaa ibono i laa kiiri feye gemara Yesu
ɔson mɔ dɔ mɔ, fe' kere dɔɔdan de fe' leε imɔ lii

feye-ayaa dō de i' nyε kpaa feye de fe' nyε ayaa yelεsε ɔson mō dō.

*Fεη Lɔrɔ Fεye-Nyoro Yela Sa Wurubuaare Mɔ,
Fε Maŋ Wu Mɔ De Ansi*

¹⁴ Fe' nyanga ansi de fe' kyu gisen yuuli kyu kyena de nyamese kamaase. Fe' lεε feye-nyoro lii ilaa nyenyen giwɔra dō. Fo nyamese fo mεŋ lɔrɔ fo-nyoro yela sa Wurubuaare mɔ, fo maŋ nyε wu mō de fo-ansi.

¹⁵ Fe' kere dɔɔdan de feye dō ɔko ɔ mεŋ sa ɔ' fεe Wurubuaare gidεnse gibono ɔ bo sa mō mō de feye dō ɔko ɔ mεŋ sa ɔ' wɔra fεe giponfe gibono gi gyε gibɔrɔ ne gi laa kɔrɔ de gi' sen mɔ. Asa abono ɔnan mε laa taale yεgε asa sakyɔ mε' loo ilaa nyenyen giwɔra dō.

¹⁶ ɔko ɔŋ sa o' laare ogiyibara. Fe' kere feye-nyoro so dɔɔdan de feye dō ɔko ɔŋ sa o' kyu Wurubuaare ilaa yεε i mεŋ gyε sei sa mō fεe Isawu-lεε mō ɔnan. Isawu gi kyu mō gεbelεnse kyare agyudo lepe kolon lii mō-tedε ase, yεgε nkana mō ne n gyε mō-sε obi gyangbarase.

¹⁷ Imɔ gεmara mō, fe wu ibono o kii laare fεe mō ne mō-sε ɔ' wɔra mō kusee-kusee pei de mō-sε ɔ' lɔɔ wu' mō. Oŋ kii nyε. I lii fεe iŋ baa sa de o' nu mō-nyoro gesε de ɔ' kyeεgε lii ilaa ibono ɔ ti wɔra mō dō. Gεmara mō o kyu ginsikyū kii laare imɔ-ɔkpa kpon.

Isirale Awura Adedaabo Me Wu Yεε Wurubuaare Ilaa I Bo Gifuu

¹⁸ Imɔso feye berε, fe' kere dɔɔdan de fe' yεgε Wurubuaare ilaa i' wɔra feye-ilaa tirise. Ilaa ibono Wurubuaare gi lεε nyiile feye mō, iŋ dε

f  e   ibono    l  e   nyiile aye Isirale awura adedaabo m  . M  m   abono, m  , Wurubuaare gi y  ge me tu sindi ilaa ibono nyamese ma   taale y  i im   m  . Im   ne n gye y  e   me w   gibii gi y  le   gi kya de   gin-gin-gin ne i w  ra gibiri kyikin. Me w   afuu bele   a kya da f  e   gewulewule.

19-20 Me nu   lanba bele f  e   gegandan, ne me nu gigy  bi giko. Wurubuaare gi wolaa yela nbara sa   mo   y  e  , "Ba-a g  bu   gbaa g  m  -giyaa gi y  i genen gibii gibono so m  , me' da g  m   abui m  o  ." Me nu gigy  bi m   m  , me men taale da otu, me kole Wurubuaare y  e   me men baa ma-a laare me' baa kii nu ilaa banban iko lii Wurubuaare ase.

21 Gesintin m  , nno i w  ra gifuu gikyo  -gikyo   so m  , m  mo  -  belense Mosisi gbaa gi bugi geno t  ge y  e  , "I tansi i bo me gifuu gikyo  . Kere, n y  le   faa me-nyoro gi kya da me ne."

Feye-L  E   I Bo Duduu Ne I Bo Kon Don Isirale Awura-L  E  

22 Feye bere, Wurubuaare gi sa feye   kpa ne oduduu d   m   fe ny   tu sindi Wurubuaare d  l  e   Sayon Gibii. Gim   so ne Wurubuaare d  l  e   Gy  rusalem   sowole m   gyan'. Nfono ne Wurubuaare   bono    bo no gekpaa-gekpaa m   te, m  -re m  -is  c   ibono a ma   taale b  i m  mo  -gegyo m  .

23 I w  ra fe   fe ny   loo Wurubuaare m  -biana agyangbarase m   sagyan m   d   ne. Nno i tansi i bo kon. M  m   ne n ny   Wurubuaare gi   maras   m  mo  -anyen w  ra m  -  wole d   Wurubuaare d  . Fe tu sindi Wurubuaare   bono m   ne nan gyi anyamese p  ewu nb  le m  . Fe tu sindi asa abono

mɔmɔ-asen dɔ i boran sa Wurubuaare, ne mɛ wu', ne ide kon mɛ kya gyi Wurubuaare ginsi kpaaloe loge mɔ.

24 Fe tu sindi Yesu ɔbono o yelə aye-re Wurubuaare nsana mɔ. Lii mɔ so ne Wurubuaare gi yegə mɔ Wurubuaare mɔ-re anyamese mɛ wɔra genɔ pobɔrɔ. I lii fees Yesu nkalan ne Wurubuaare gi yegə gi ŋmade aye kpaare aye-ilaa nyenyen fuə sa aye. Yesu-lɛs nkalan mɔ gi wɔra ilaa dense don Abel-e-lɛs mɔ.

25 Wurubuaare kya tɔngɛ o kya sa feye. Fe' kere dɔɔdan de fe mɛn̄ sa fe' kine yee fe maŋ nu mɔ ase. I lii fees owi ɔko dɔ mɔ Wurubuaare gi yegə isa ɔko gi baa tɔgɛ mɔ-ɔkalan mɔ gesinkpan so sa asa. Asa abono mɛ kine mɛn̄ nu Wurubuaare ɔkalan ɔtɔgəbo ɔbono ase mɔ, Wurubuaare mɛn̄ yegə kyee mɔmɔ. Ne feye abono, mɔ, fe laa kine yee fe maŋ nu Wurubuaare ɔbono o kya tɔngɛ o kya sa feye lii Wurubuaare dɔ mɔ, feye ne o laa yegə kyee?

26 Mosisi abere dɔ mɔ, Wurubuaare gi tɔngɛ sa asa gesinkpan so mɔ, mɔ-gigyebi gi yegə gesinkpan ge gyigisi. Ide kon berɛ, o ka yela yee, "Pei ne nan kii yegə gesinkpan ge' gyigisi mɔ, inj baa wɔra gesinkpan wole. Soso kee i laa gyigisi."

27 Agyebi abono Wurubuaare gi tɔgɛ yee, "Pei ne nan kii yegə" mɔ, a kya lees nyiile tentegelen yee ilaa ibono o lees ne i gyε igyigisisɛ mɔ, o laa yegə i laa gyigisi de o' lees imɔ lii mɔ-ayaa dɔ de i' san ibono i mɛn̄ gyε igyigisisɛ mɔ wole.

28 Wurubuaare gi sa aye Yesu asonbo mɔ mɔ-awuragyibo ikyenaten ibono i mɛn̄ gyε igyigisisɛ. Imɔso a' faala mɔ lii aye-asen dɔ. A' sele mɔ de

a' kyu buubuu belε kyu son mɔ gənɔɔbono i laa
gyi mɔ-ginsi mɔ.

²⁹ I lii fεε "Aye-Wurubuaare mɔ de fεε ɔgya
ɔbono ɔ kya dεε mɔ."

13

Fε' Wɔra Wurubuaare Gelaare Ilaa Feye-Gekyena Dɔ

¹ Fε' kpe fa-a laare feye-nanboana Yesu asonbo
mɔ ilaa fεε fe gye daa anyibi asebi.

² Fε' kere de fe' keda asafo. I lii fεε genen
giwɔra dɔ mɔ, ako mε ti keda Wurubuaare dɔ
isɔɔ gisafo yεgε mεη dεε.

³ Asa abono mε tii de obu mɔ, fe' nyangi ɔmɔ so
fεε feye-re ɔmɔ ne n tii de obu genen. Fε' nyangi
abono mε kya wu ɔlaawuse mɔ fεε feye kee ne n
kyा wu ɔlaawuse genen.

⁴ ɔkamaase o' kyu gedena yεε ge tansi ge gye
ilaa tirise. Feye abono fe dena mɔ, fe' mεη sa fe'
de de ɔko kpei de fe' nyida ansi. I lii fεε ɔbono ɔ
laa laare ogiyibara abεε ɔko mɔ-ka abεε ɔko mɔ-
kuli mɔ, Wurubuaare laa biide kaase ɔbono giso.

⁵ Feη sa fe' laare yεε fe' nyε aterenbi gikyɔ feye-
gekyena dɔ. Ibono ɔkara fe bo mɔ, fe yεgε i' gyi
feye-ginsi. I lii fεε Wurubuaare gi tɔgε mɔ-agyebi
dɔ yεε,

"Gεkaako maŋ naa taa fo yεgε.

Maŋ lεε ansi yεgε fo gεkaako kpa-a."

⁶ Imɔso lii Wurubuaare so mɔ aye ɔkamaase a
kyा da gikan tɔgε yεε,

"Wura Wurubuaare ne n gyε me-ɔkpaabo. Maŋ
selε gifuu.

Menə ne me-nanbo nyamesə laa taale wɔra me?"

⁷ Fe' kyu feye-nwɔnsa kyu gyan' abono mɛ gyangbara sa feye Yesu ɔson mɔ dɔ ne mɛ tɔgɛ Wurubuaare agyεbi mɔ sa feye mɔ so. Fe' laa ansi kere gekyena gebono ɔnan mɛ kyu kyena mɔ de fe' ka gyan' Yesu so fεe mɔmɔ-lεe mɔ ɔnan.

*A' Keda Yesu Ilaa. I Boran Don Gesinkpan
Gede So-Lεε*

⁸ Yesu Kirisito mεŋ kya kyεegε; genɔɔbono ɔ de deeri mɔ, genen kee ne ɔ kρε san ɔ de ndε faa, ne genen ne ɔ laa kρε ɔ de gekpaa-gekpaa.

⁹ Fe' mεŋ sa fe' nu de ilaa nyiilese kρei-kρei ibono iŋ kya kyena de Yesu ɔkalan konkonsɛ mɔ de i' yεgε fe' fε Wurubuaare gesintin ɔkpa mɔ. I boran yεe a' nyc aye-asen a' kya geten kolon kyu lii Wurubuaare gidense mɔ so; nkana i mεŋ gye agyudo gigyi abεe gimaagyi nbara so. Abono mɛ kya gyi genen nbara nbono so mɔ, iŋ kya kρaa mɔmɔ.

¹⁰ Aye abono a kya son Wurubuaare kyu naa de Yesu so mɔ berε, a bo asunbi ɔlεeten. Nno ne Yesu gi lεe ilaa nyenyen gikpaarefue asunbi sa aye. Isirale awura abono mɛ kya lεe asunbi mɔmɔ-ɔsonten mɔ, mεŋ bo ɔkpa de mɛ' kyu ilaa nyenyen gikpaarefue asunbi atɔ kyu yiι genɔ.

¹¹ I lii fεe mɔmɔ Wurubuaare asunbi alεεbo gεmu mɔ laa lεe ilaa nyenyen gikpaarefue asunbi mɔ, nbue mɔ nkalan wolε ne ɔ kya kyu loo Wurubuaare ɔson obu tudi-tudi lεe mɔ dɔ. I san nbue mɔ inun mɔ berε, mɛ kya dεe imɔ daa nten nkan.

¹² Nten nkan kee ne Yesu gi wu' mɔ-awɔrɔfɔɔ lewu mɔ sa aye. Mɔ gbaa-gbaa mɔ-nkalan ne o

kyu kyεεgε fue de i' nyε kpaare aye anyamesε ilaa nyεnyεn fue sa aye de i' lɔrɔ aye yela sa Wurubuaare.

¹³ Imcso a' ccs' Yesu ɔson cɔm so awɔrɔfɔc abaa anyɔ de i' wɔra fεε aye kee a lii kpe mɔ ase nten nkan nfonɔ ɔ kpaa leε asunbi mɔ de a' kpaa sɔɔ ipeeli ibono o gyi aye so mɔ ɔnan sola.

¹⁴ I lii fεε gesinkpan so mɔ a meŋ bo ɔsowole ɔbono ɔ laa kyena gεkpaa-gεkpaa. Aye-ansi a gyan' daa ɔsowole ɔbono ɔ laa baa ba gεkaako mɔ so.

¹⁵ Kyu naa de Yesu so mɔ, a' kpε a kya leε ayenbi asunbi a kya sa Wurubuaare. Genen asunbi abono ne n gye ibono a laa leε Wurubuaare ginyen.

¹⁶ Fe' meŋ sa fe' tan ilaa dεnsε giwɔra so. Fe' kpaa asa mɔmɔ-ilaa tirise dɔ. Fe kya wɔra imɔ idε mɔ, imɔ kee i gye daa asunbi gileε, ne i kya gyi Wurubuaare ginsi.

Agyεbi Laalaalogε

¹⁷ Fe' nu abono mε gyangbara sa feye Yesu ɔson dɔ mɔ gedε de fe' bara feye-nyoro gesε sa ɔmc. I lii fεε mε kya kere feye-akyenabi so mε kya sa feye. Gεkaako mɔ mε laa yεle Wurubuaare ansi dɔ de mε' leε mɔmɔ-gεnɔ kyu lii imɔ so. Fe' yεge mε' kere feye so de ɔkon. Nengyene fe yεge mɔmɔ-asen a nyida mɔmɔ mɔ, i manj wɔra ilaa dεnsε iko sa feye.

¹⁸ Fe' dalaa sa aye. A nyi aye-asen dɔ yεε aye-gεkyena dɔ mɔ a wɔra daa ilaa ibono a nyi yεε i boran sa Wurubuaare mɔ. A kya laare yεε ilaa kamaase dɔ mɔ, a' wɔra aye-ilaa imɔ-ɔkpa so.

19 N kya kolə feye yee fe' bugi feye asen dalaat de Wurubuaare o' yegē n' nyē nyoro kii ba feye ase kusaa.

20 Idē kon mō n kya kolə Wurubuaare n kya sa feye. Mō ne n gyē gisen yuuli gēmu, ne mō ne n kyingi aye-Wura Yesu lii ibuni dō. Kyu naa de Yesu nkalan nbono o kyeege fūe sa aye so mō, Wurubuaare gi yegē aye-re mō a wōra gēnō gēkpaa-gēkpaa. Yesu kya kere aye so gikyō fēe gēnōbono isande okerēbo dēnsē kya kere mō-isande so mō.

21 Wurubuaare o' kyu ilaa dēnsē kamaasē lōrō feye de fe' nyē taale wōra mō-gēlaare. Kyu naa de Yesu Kirisito so mō, Wurubuaare o' kpe o kya wōra gesun aye-asen dō de a' wōra ilaa ibono i kya gyi mō-ginsi mō. Nyisigyi o' wōra Yesu Kirisito-lēsē gēkpaa-gēkpaa. I' ba gēnen.

22 Me-nanboana Yesu asonbo, n de feye giserē, fe' nyē gisen de fe' yela aso de fe' nu me-ilaa ibono ne tōge keda feye-nyoro faa. I kya nyile yee meñ ḥmarase feye de i' wōra bolo-bolo.

23 Fe' nu yee me tigi aye-nanbo Timoti əbono nkana o tii de obu mō. Nengyene o ba me ase gēre kusaa mō, nan baa laa feye mō, me-re mō ne nan ba.

24 Fe' faala abono pēwu me gyangbara sa feye Yesu ɔson mō dō mō de Yesu asonbo sense mō pēwu sa me. Mōmō abono me lii Itali mō me kya faala feye.

25 Wurubuaare o' sa feye pēwu so gēwōnsa dēnsē.

GΞnΠ PobPrp

The New Testament in the Gikyode language

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gikyode

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 25 Apr 2025

4cc402b4-139a-5f33-9af9-fbf62307f663